

Årsberetning for

19

DET EUROPÆISKE INSTITUT
til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene

Generel information

Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene blev oprettet ved Rådets forordning (EØF) nr. 1365/75 af 26. maj 1975. Det har til opgave »at bidrage til planlægning og tilvejebringelse af bedre leve- og arbejdsvilkår gennem foranstaltninger til udvikling og udbredelse af viden, der skal fremme denne udvikling«. Med dette for øje består instituttets opgave i på baggrund af praktisk erfaring »at udvikle og uddybe overvejelser om forbedring af livsmiljøet og arbejdsvilkårene på mellemlang og lang sigt og at udfinde de faktorer, der kan udvirke ændringer«.

Finansieringen af instituttet udgør en del af Kommissionens almindelige budget, og der træffes beslutning om de tildelte midler i den officielle budgetbehandlingsproces mellem Kommissionen, Ministerrådet og Parlamentet.

Instituttet ledes af en bestyrelse, der er sammensat af repræsentanter for regeringerne, arbejdsgiversammenslutningerne og fagforeningerne i hver enkelt medlemsland og tre repræsentanter for Kommissionen. Formanden og de tre næstformand (der vælges årligt) udgør bestyrelsens forretningsudvalg. Bestyrelsen holder møde to gange om året for at træffe politiske beslutninger, vedtage arbejdsprogrammet og stille forslag om udkast til budgettet. På disse møder er der også observatører fra Arbejdsgivernes Forbindelsesudvalg (CLE) og Den Europæiske Faglige Samarbejdsorganisation. De tre hovedgrupper holder desuden hver især et årligt møde for at koordinere strategien.

Et ekspertudvalg, der består af specialister inden for en række områder, og som udpeges af Ministerrådet, har til opgave at afgive udtalelser til direktøren og bestyrelsen inden for alle de områder, der falder ind under instituttets kompetence.

Hvert fjerde år tager instituttet sin strategi og retningslinjerne for aktiviteterne op til fornyet overvejelse og udarbejder efter konstruktive drøftelser sit løbende arbejdsprogram. Hvert år udarbejdes der som en del af dette fireårige løbende arbejdsprogram et årligt arbejdsprogram. Arbejdsprogrammerne er et resultat af udførlige drøftelser i og mellem grupperne i instituttets bestyrelse og med Unionens institutioner. Der indgås kontrakter om projekterne og arbejdsprogrammerne med eksperter og specialister på de forskellige områder, hvilket forvaltes af instituttets personale, og resultaterne evalueres af bestyrelsen.

De »videnskabelige og tekniske oplysninger«, som instituttet skal videregive til fællesskabsinstitutionerne, er således et resultat af uafhængig forskning i hele Europa vedrørende prioriterede emner, der er defineret i fællesskab mellem arbejdsmarkedets parter, regeringerne og Kommissionen, og som instituttet sammenfatter og videreudvikler.

Instituttets arbejde er offentligt og tilgængeligt for alle interesserede. Forskningsresultaterne offentliggøres via en række publikationer og seminarer. Publikationerne udgives på instituttets vegne af Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer og formidles gennem kontorets netværk af salgskontorer i hele Den Europæiske Union. Desuden kan gratis publikationer hentes ned fra instituttets websted: www.eurofound.ie.

Forespørgsler bedes i første omgang rettet til instituttets informationsafdeling:

European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions
Wyattville Road
Loughlinstown
Co. Dublin
Irland
Tlf.: (353-1) 204 31 00
Fax: (353-1) 282 64 56
E-post: postmaster@eurofound.ie

Årsberetning

1999

Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene er et selvstændigt EU-organ, der blev oprettet med det formål at medvirke til at formulere den fremtidige politik inden for sociale og arbejdsrelaterede anliggender. Der kan indhentes yderligere oplysninger på instituttets internetside: <http://www.eurofound.ie>

Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene blev oprettet ved Rådets forordning (EØF) nr. 1365/75. Det hedder i forordningens artikel 2, at

- 1. Instituttet har til opgave at bidrage til planlægning og tilvejebringelse af bedre leve- og arbejdsvilkår gennem foranstaltninger til udvikling og udbredelse af viden, der skal fremme denne udvikling.*
- 2. Med dette for øje består instituttets opgave i på baggrund af praktisk erfaring at udvikle og uddybe overvejelser om forbedring af livsmiljøet og arbejdsvilkårene på mellemlang og lang sigt og at udfinde de faktorer, der kan udvirke ændringer. Ved udførelsen af sine opgaver tager instituttet hensyn til fællesskabspolitikken på disse områder og oplyser Fællesskabets institutioner om målsætninger og retningslinjer, der kan påtænkes, idet det navnlig videregiver dem videnskabelige og tekniske oplysninger.*

I følge artikel 13, stk. 1, i denne forordning skal bestyrelsen hvert år vedtage en almindelig beretning om instituttets virksomhed, økonomiske situation og fremtidsperspektiver. Denne beretning, som omhandler 1999, blev forelagt for bestyrelsen og godkendt på det 62. bestyrelsesmøde den 22. marts 2000.

I overensstemmelse med artikel 13, stk. 2, i ovennævnte forordning vil denne beretning blive fremsendt til EU-institutionerne og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Årsberetning

DET EUROPÆISKE INSTITUT
til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene

Bibliografiske data findes bagest i denne publikation.

Luxembourg: Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer, 2000

ISBN 92-828-9514-9

© Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene, 2000

Tilladelse til oversættelse eller kopiering skal indhentes hos direktøren for Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene, Wyattville Road, Loughlinstown, Co. Dublin, Irland.

Printed in Ireland

Indhold

INDLEDNING	1
ARBEJDSPROGRAMMET	
Beskæftigelse	7
Fremtidens beskæftigelsesmuligheder <i>0152</i>	
Arbejdspladser i meget små virksomheder i EU <i>0201</i>	
Overenskomstforhandlinger om beskæftigelse og konkurrenceevne <i>0211</i>	
Udviklingen inden for tidsanvendelse <i>0106</i>	
Fremtidens arbejde i informationssamfundet <i>0110</i>	
Ligestilling	10
Ligestilling og overenskomstforhandlinger i EU <i>0166</i>	
Beskæftigelse, familie- og samfundsaktiviteter: en ny balance for kvinder og mænd <i>0202</i>	
Fremme af ligestilling mellem kønnene på arbejdspladsen <i>0215</i>	
Arbejdets organisering og kønsspørgsmål <i>0216</i>	
Sundhed og velvære	13
Måling af arbejdsmiljøet <i>0156</i>	
Beskæftigelsespolitik og arbejdsvilkår <i>0203</i>	
Design for integration <i>0161</i>	
Medindflydelse	16
Glosar og database over beskæftigelse og arbejdsmarkedsforhold i Europa <i>0118</i>	
Information og samråd i europæiske multinationale virksomheder <i>0116</i>	

De sociale og arbejdsmarkedsmæssige følger af ØMU 0200

Det Europæiske Observationsorgan for Arbejdsmarkedsrelationer,
EIRO 0188

Arten og omfanget af finansiel medindflydelse i EU 0218

Social samhørighed 19

Integrerede indfaldsvinkler til aktiverende velfærds- og
beskæftigelsespolitik 0194

Den offentlige socialforsorg: arbejdslivets kvalitet og
servicekvaliteten 0209

Bæredygtig udvikling 22

Design for bæredygtig udvikling 0204

Økonomiske og skattemæssige instrumenter til fordel for en
bæredygtig udvikling 0205

Faglig uddannelse og træning for bæredygtig udvikling i forbindelse
med små og mellemstore virksomheder 0206

Europæisk konference om arbejdsmarkedets parter rolle i
bæredygtig udvikling 0213

Koordineringsprogram, udveksling og information/formidling 25

Informationstjenester og -systemer 0169

Udgivelse af Institutets publikationer/elektroniske publikationer på
flere sprog 0173

Salgsfremme og public relations 0180

BILAG 29

1. Institutets budget 1999
2. Bestyrelsen
3. Ekspertudvalget
4. Institutets personale
5. Institutets møder 1999
6. Internationale konferencer 1999
7. Institutets publikationer

Indledning

Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene iværksatte i 1999 sit 22. årlige arbejdsprogram. Principperne bag programmet var at behandle seks udvalgte udfordringer med relevans til leve- og arbejdsvilkår på relevant og praktisk vis og se dem i sammenhæng med EU's beslutningstageres og arbejdsmarkedsparters behov.

På grundlag af det fireårige løbende arbejdsprogram for 1997-2000 med titlen »Udfordringerne i det europæiske samfund« tager programmet følgende udfordringer op: beskæftigelse, ligestilling, sundhed og velvære, medindflydelse, social samhørighed samt bæredygtig udvikling. Udfordringerne blev taget op gennem en lang række forsknings-, debat- og formidlingsaktiviteter, som under instituttets ledelse blev afviklet i hele EU.

Programmet satte fortsat særlig fokus på beskæftigelse. Programmet var udformet med henblik på at undersøge de kvalitative aspekter af beskæftigelse og havde til formål at foregribe og analysere ændringer på arbejdsmarkedet set i lyset af forbedrede arbejds- og levevilkår. Arbejdsstyrkens præferencer med hensyn til arbejdstid, arbejdets organisering, jobskabelse i små og mellemstore virksomheder, ligestilling, direkte medindflydelse og aldring set i sammenhæng med beskæftigelse var nogle af de aspekter, der blev behandlet i det overordnede program. I 1999 blev den tredje europæiske arbejdsmiljøundersøgelse rekvireret, og resultaterne foreligger i 2000. Analysen af dataene fra undersøgelsen af fremtidens beskæftigelsesmuligheder blev påbegyndt i 1999 og fremlagt via briefinger ved EU's ministerrådsmøder i Helsinki og Stockholm og via en omfattende pressekampagne.

Instituttet har under Tysklands og Finlands EU-formandskaber leveret en væsentlig indsats på en række områder. I Finland har Instituttet arrangeret en konference om aldring og beskæftigelse i samarbejde med det finske social- og sundhedsministerium, arbejds- og uddannelsesministeriet, den sociale sikringsinstitution og det centrale pensionssikringsinstitut. Konferencen behandlede udviklingen af mere integrerede modeller for det offentlige politik med henblik på at styrke ældre arbejdstageres beskæftigelsesmuligheder. Rapporten fra denne konference, som er udgivet af Instituttet, blev udsendt over hele Europa og udgør et vigtigt dokument om modeller for det offentlige politik vedrørende en aldrende arbejdsstyrke.

Instituttet har med sine forskningserfaringer inden for området arbejdets organisering sluttet sig sammen med andre organer som stiftende medlem af EWON, the European Work Organisation Network (europæisk netværk for tilrettelæggelse af arbejdet), som er oprettet af Kommissionen som svar på udfordringen vedrørende gennemførelsen af beskæftigelsesstrategiens tilpasningsevne-søjle, jf. meddelelsen »*Modernisering af arbejdets tilrettelæggelse – En positiv holdning til ændring*«. Den sjette europæiske arbejdsmiljøkonference blev afholdt i Bonn under det tyske formandskab; i omkring 20 fælles indlæg fra ledelses- og arbejdstagerside behandlede konferencen innovative former for organisering af arbejdet og disses indvirkning på beskæftigelsesrelationer. I tilknytning til denne konference afholdtes et møde i EWON.

Nye færdigheder og kvalifikationer menes at have en afgørende betydning for jobskabelse og bæredygtig udvikling: Miljø- eller bæredygtighedsrelateret uddannelse og træning er blevet et af de fem prioriterede områder i forbindelse med revisionen af EU's femte program for politik og handling inden for miljø. Dette blev betragtet som et vigtigt emne af Instituttet, som arrangerede en konference om arbejdsmarkedets parter rolle i bæredygtig udvikling. Instituttets arbejde på dette område er overvejende koncentreret om opfyldelsen af eksisterende og fremtidige miljøkrav hos små og mellemstore virksomheder. Ligestilling er blevet integreret i alle Instituttets relevante projekter. I 1999 blev Instituttets resultater med hensyn til kollektive forhandlinger og ligestilling fremlagt i forskellige fora såsom EFS, the European Sociological Association og Frankrigs udenrigsministerium. Dette skete i samarbejde med Europa-Kommissionen. Værdifulde nye data fra undersøgelsen af beskæftigelsesmuligheder vedrørende forening af familie og karriere blev analyseret og formidlet på konferencer, ved briefinger og via medierne.

Informationsudvekslingsprogrammerne med Central- og Østeuropa fortsatte i 1999. Repræsentanter for fagforeninger, regeringer, arbejdsgivere og akademikere deltog i to seminarer i Dublin arrangeret af Instituttet vedrørende arbejdsmarkedets parter og regeringens rolle i skabelsen af muligheder for social dialog og ligestilling. Som supplement til dette arbejde udarbejdede Instituttet i formidlingsøjemed informationsmapper på de enkelte landes sprog til de vigtigste sociale aktører i Den Tjekkiske Republik, Estland, Ungarn, Polen og Slovenien. Mapperne omhandlede navnlig fire områder af særlig interesse for disse lande: sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, ligestilling af mænd og kvinder, social dialog og arbejdsret.

Sammen med Kommissionen og Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO) arbejder Instituttet på udviklingen af distancearbejde i en global sammenhæng, hvor Instituttet og Kommissionen fokuserer på Europa og ILO på resten af verden. Som led i sit program arrangerede Instituttet en workshop under overskriften »Tværnationalt distancearbejde – mod formuleringen af en international dagsorden for forskningen«.

En styrkelse af Instituttets formidlingsværktøjer som supplement til forsknings- og debatfunktionerne var et vigtigt element i udviklingen i 1999. Der blev gjort en bred indsats for at udvikle Instituttets elektroniske kapacitet, så det kan leve op til de voksende informationskrav, bl.a. nye elementer på Instituttets websted og udvikling af en ressourcedatabase, samt en løbende udvikling af EIROnline, databasen over arbejdsmarkedsforhold.

Instituttets arbejde vedrørende analysen af aftaler om europæiske samarbejdsudvalg blev fremlagt på en større konference, der var arrangeret af arbejdsmarkedets parter i samarbejde med Kommissionen, og oplysninger om gældende aftaler er nu tilgængelige online på en under-Web i forbindelse med Instituttets websted som en kilde af relevante oplysninger til fri afbenyttelse af ledelse og ansatte. Der kom en meget positiv respons på denne nyskabelse, hvilket fremgik af den brede dækning, den fik i mange dagblade og tidsskrifter i Europa.

Brugertallene i 1999 for webstedet og EIROnline tyder på en væsentlig øget anvendelse af disse elektroniske adgangsveje til Instituttets arbejde: Der var 84 031 besøg på webstedet, 4 578 dokumenter blev hentet ned derfra, og på EIROnline var der 91 372 besøg.

Der har i årets løb været et tæt samarbejde mellem Kommissionens tjenestegrene og Instituttet,

ligesom der er samarbejdet med en række institutioner på EU-plan og med arbejdsmarkedets parter. Nærmere oplysninger om dette samarbejde indgår i resuméerne af aktiviteterne i 1999, som kan ses under afsnittene om de enkelte udfordringer. I november talte Erik Verborgh til Europa-Parlamentets Udvalg om Beskæftigelse og Sociale Anliggender, hvor han på Institutets vegne indgik en forpligtelse til yderligere udvikling af dets forbindelser med udvalget. Institutet deltog i løbet af året i en række vigtige konferencer arrangeret af EU-formandskaberne og andre vigtige organisationer, f.eks. EFS-kongressen i Helsinki i juni. Ydermere afholdt Europa-Kommissionens kontorer i Finland, Frankrig, Tyskland og Sverige i løbet af året pressemøder på Institutets vegne. De bilaterale kontakter med Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur blev opretholdt for at øge komplementariteten og synergien og undgå dobbeltarbejde.

Institutet fortsatte samarbejdet med andre EU-organer og -agenturer vedrørende udviklingen og anvendelsen af et nyt regnskabssystem. Systemet er baseret på det Si2-system, der anvendes i Europa-Kommissionen.

Institutet har for første gang udført en systematisk vurdering af sit arbejde i de tre første år af det løbende arbejdsprogram for 1997-2000. Dette var det første skridt i bestræbelserne på at engagere Institutet i en løbende gennemgang af resultater og produkter inden for dets kompetenceområde.

Agenturer og institutioner, der finansieres af EU, foretager i stigende grad vurderinger af programmernes resultater og virkninger (dvs. effekt). Det forudses, at evaluering som et aspekt af strategierne med henblik på at skabe større åbenhed og ansvarlighed inden længe bliver et obligatorisk krav i forbindelse med alle EU-støttede initiativer. Institutet har reageret på denne udvikling ved at indlede sin egen evalueringsproces, som vil blive skræddersyet til dets særlige målsætninger og det arbejde, det udfører. Arbejdet indledtes i maj 1999 som følge af en anmodning fra bestyrelsen om en midtvejsvurdering af det gældende arbejdsprogram med titlen *Udfordringerne i det europæiske samfund: program for 1997-2000* med henblik på at tage ved lære af erfaringerne med gennemførelsen af arbejdsprogrammet i perioden 1997-1999. Kritisk gennemtænkning af disse erfaringer vil være et vigtigt element i forbindelse med udformningen af det kommende fireårige løbende program.

Institutet imødekom anmodningen fra bestyrelsen ved at overdrage ansvaret for koordineringen af evalueringsprocessen, både den foreløbige midtvejsvurdering og den mere langsigtede udformning af evalueringen i Institutet, til en af Institutets ansatte, der er tilknyttet direktionen. Herved tilkendegives en interesse for og anerkendelse af evalueringens centrale betydning i forbindelse med alle Institutets aktiviteter.

Processen med midtvejsvurderingen blev varetaget af rapportørerne (forskningslederne) for de enkelte udfordringsområder og blev også gennemført for to andre betydningsfulde arbejdsområder, som var blevet udviklet i løbet af det aktuelle program – arbejdets organisering og EIRO. Rapportørerne blev anmodet om at kortlægge de vigtigste resultater af de undersøgelser og projekter, der er gennemført og formidlet siden 1997, programmets væsentligste produkter til dato (udgivelser, databaser, debatter/konferencer osv.) og eksempler på vigtige resultater.

Forløbet med midtvejsvurderingen blev afsluttet ved årets udgang og kan opsummeres i følgende udtalelse: »Det anerkendes, at en stor del af forsknings- og informationsfunktionen støtter innovation og overførsel af erfaringer inden for EU. Institutets arbejde viser ligeledes, på hvilke måder dets samarbejds-/partnerskabsstrategi, som inddrager de vigtigste sociale aktører, har fremvist resultater inden for leve- og arbejdsvilkårspolitikker generelt; Institutets personales ekspertise anerkendes og udnyttes i vidt omfang, som det også fremgår af programmets produkter og resultater«.

Evalueringssprocessen foregår ikke isoleret fra den øvrige udvikling inden for Institutet – den er uløseligt forbundet med et ledelsestræningsprogram, som blev iværksat i årets sidste halvdel, og

har ligeledes forbindelse til forslag vedrørende indførelsen af en mere struktureret præstationsvurderingsproces. Etableringen af en »evalueringskultur« i Institutet sker ikke fra den ene dag til den anden; men de faste holdepunkter for en mere struktureret, omfattende og løbende evalueringsproces er etableret i løbet af dette år. Institutet får mange fordele af denne proces – det forventes, at processen vil bidrage til en yderligere afpudsning af arbejdsprogrammet samt styrke koordineringen af aktiviteterne og programmerne yderligere.

Med Institutets fremtidige indsats for øje har det indledt en hørings- og debatproces, der tager sigte på udviklingen af dets nye løbende program for 2001-2004. Forberedelsesprocessen var åben for deltagelse af både slutbrugere og uafhængige eksperter. Kandidater til bestyrelsen, ansatte ved Kommissionen, repræsentanter for relevante organisationer og eksperter inden for centrale områder af Institutets arbejde deltog i »brainstorming«-seminarer i november/december med henblik på at kortlægge nye emner, drøfte Institutets kommunikationsstrategi og identificere måder, hvorpå man kan styrke tilknytningen til udviklingen af EU-politikker. Seminarerne behandlede de centrale områder af Institutets arbejde vedrørende hhv. levevilkår, arbejdsvilkår og arbejdsmarkedsrelationer.

1999 var en overgangsperiode for Institutet, og der blev foretaget markante ændringer i personalestrukturen og den organisatoriske struktur. Efter 14 år som direktør har Clive Purkiss trukket sig tilbage, og Eric Verborgh har midlertidigt fungeret i direktørposten. Desværre døde chefen for informations-, dokumentations- og formidlingsenheden, Norman Wood, i juni efter længere tids sygdom. I begyndelsen af juni blev han tildelt æresmedlemskab af the Institute of Information Scientists (IIS) som en anerkendelse af hans bidrag til udviklingen af informationsvidenskab. Eberhard Köhler blev udnævnt til chef for planlægnings- og koordineringsenheden, og Wendy O'Conghaile blev udnævnt til rådgiver for direktionen med særligt ansvar for evaluering. Oversættelsesafdelingen blev omstruktureret og erstattet af en sprogjenesteenhed, og Oversættelsescentret i Luxembourg varetager nu størstedelen af Institutets oversættelser.

Timo Kauppinen, der siden 1997 havde været løst tilknyttet Institutet som national ekspert fra det finske arbejdsministerium, blev udnævnt til forskningsleder. Agnès Parent-Thirion, Jean-Michel Miller og Stavroula Demetriades tiltrådte som forskningsledere. I oktober nedsatte Rådet for Den Europæiske Union et nyt ekspertudvalg.

Institutets bestyrelse holdt plenarmøder i marts og november, og de enkelte bestyrelsesgrupper holdt endnu et møde midt på året. Jen Willem Van den Braak fra arbejdsgivergruppen fortsatte i posten som formand for bestyrelsen, næstformænd var Marjaana Valkonen (arbejdstagergruppen), Marc Boisnel (regeringsgruppen) og Odile Quintin (Europa-Kommissionen).

■ Arbejdsprogrammet

Udfordring

Beskæftigelse

Sammenhæng

Samtidig med at Europa bevæger sig inden for snævre budgetrammer og oplever en voksende virksomhedskonkurrence på globalt plan, står det lige nu over for store udfordringer med hensyn til jobskabelse, beskæftigelsesstruktur og social udstødelse. Højere beskæftigelsestal er fortsat Europas højeste mål.

En udfordring som denne bør ikke kun ses som en økonomisk udfordring. I vore dage går økonomisk vækst hånd i hånd med større ændringer inden for arbejdsmiljø, beskæftigelsesstatus, medindflydelse på arbejdspladsen, arbejdsmarkedets organisering og sociale beskyttelsessystemer. Der er brug for fælles analyser, der kan undersøge grundlæggende aspekter såsom beskæftigelsens indvirkning på helbredet, kvaliteten af nyskabte job, omfordeling af tid, ændring af arbejdsmarkedet, ændringer inden for uddannelse og træning, strategier for større social inddragelse samt effektive og koordinerede offentlige beskæftigelsespolitikker.

Instituttet udførte i 1999 en hel del forskning på dette område. I overensstemmelse med perspektiverne i det fireårige løbende program 1997-2000 samt de europæiske retningslinjer for beskæftigelsen for 1997 bidrog forskningsprojekterne især med resultater inden for følgende områder:

- Fremtidens beskæftigelsesmuligheder (0152)
- Arbejdspladser i meget små virksomheder i EU (0201)
- Udviklingen inden for tidsanvendelse (0106)
- Overenskomstforhandlinger om beskæftigelse og konkurrenceevne (0211)
- Fremtidens arbejde i informationssamfundet (0110).

Nogle af projekterne er allerede færdiggjort, mens andre er under behandling og afventer yderligere resultater og publikationer. Der er sket en bred formidling af resultaterne i hele EU. Resultaterne blev ligeledes fremlagt for en specialistkreds bestående af eksperter fra Kommissionen (Beskæftigelsesdirektoratet under Generaldirektoratet for Beskæftigelse og Sociale Anliggender), hvor de fik en meget positiv respons, idet man lovede at gøre optimalt

brug af disse resultater. Der blev afholdt tre pressekonferencer i EF-repræsentationskontorerne i Tyskland, Finland og Sverige, hvor specialiserede kommentatorer og eksperter var til stede, og hvor resultaterne af undersøgelsen af beskæftigelsesmuligheder blev fremlagt.

Målsætningerne for og indholdet samt de foreløbige resultater af undersøgelsen om arbejdspladser i meget små virksomheder i EU blev fremlagt og drøftet på en workshop, der var arrangeret af Institutet i samarbejde med Sveriges institut for arbejdsliv. Konklusionerne vil blive fremlagt på konferencen »Work Life 2000«, der afholdes i januar 2001 i Sverige.

Beskæftigelsesspørgsmål er en integreret del af forskningen inden for andre udfordringsområder. Der er f.eks. udført et stort stykke arbejde inden for området bibeholdelse, omskoling og reintegrering af ældre arbejdstagere på arbejdsmarkedet. Som en del af Institutets bidrag til FN's år for et samfund for alle ældre og i tilknytning til EU's beskæftigelsesstrategi arrangeredes en større konference i samarbejde med ministerier, pensionsfonde og sociale sikringsorganisationer i Finland.

Konferencen »Aktiverende strategier for en aldrende arbejdsstyrke«, der blev holdt i Turku, behandlede udviklingen, gennemførelsen og evalueringen af politikker, der fremmer den aldrende arbejdsstyrkes maksimale deltagelse, præstation og produktivitet. En rapport fra konferencen blev udgivet af Institutet og præsenteret på Kommissionens konference om aktiv alderdom, der blev holdt i Bruxelles i november.

Institutet vil fortsætte den grundige forskning (kvantitativ såvel som kvalitativ) på området og gøre en særlig indsats for at koordinere eksisterende data samt arbejde tættere sammen med andre europæiske organer (Europa-Kommissionens Generaldirektorater for Beskæftigelse og Sociale Anliggender samt Forskning, Det Økonomiske og Sociale Udvalg, Europa-Parlamentet, arbejdsmarkedets parter på europæisk plan osv.). Arbejdet vil i særlig grad blive koncentreret om atypiske beskæftigelsesformer (f.eks. vikarbureauarbejde), arbejdsmarkedsdeltagelse, nuværende og fremtidige arbejdstidsmønstre og ligestilling.

Resumé af projekterne i 1999

Fremtidens beskæftigelsesmuligheder 0152

Undersøgelsen af fremtidens beskæftigelsesmuligheder, der blev iværksat for to år siden i de 15 medlemsstater samt Norge, er en betydningsfuld undersøgelse af udbudet af arbejdskraft. Undersøgelsen analyserer både de aktuelle arbejdssituationer og fremtidige beskæftigelsesplaner (op til fem år frem i tiden) og behandler emner som beskæftigelsesformer, arbejdstidsmønstre, alders- og kønsbetingede forskelle m.m.

Det sidste år har været koncentreret om udarbejdelsen af dybtgående rapporter om »arbejdsmarkedsdeltagelse«, »alder og køn«, »kombination af familie og karriere«, »arbejdstid og -rum« og »selvstændige erhverv«. Analysen beskæftigede sig med fire specifikke grupper: beskæftigede personer, folk, der vender tilbage til arbejdsmarkedet (efter en pause i deres beskæftigelse), unge, der kommer ind på arbejdsmarkedet for første gang, og arbejdsløse. En af de ting, der synliggøres af de fremkomne data, er, at arbejdstidens organisering er et spørgsmål, der optager arbejdsstyrken meget – dette gælder for de beskæftigede og folk, der vil vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Arbejdspladser i meget små virksomheder i EU 0201

Jobskabelse prioriteres højt i EU, og meget små virksomheder (1-9 ansatte) er en af hovedkilderne til nye arbejdspladser. Imidlertid ved man ikke ret meget om denne slags arbejdspladser og de tilhørende arbejdsvilkår. Projektets formål er at forsyne de politiske beslutningstagere og andre beslutningstagere med oplysninger om, hvordan man udformer og

gennemfører passende foranstaltninger for at støtte arbejdsgivere og arbejdstagere i deres bestræbelser på at skabe arbejdspladser af høj kvalitet i små virksomheder, og om, hvordan man får bedre resultater og opnår højere bæredygtighed i disse virksomheder.

Formålet med denne undersøgelse er at undersøge forholdet mellem kvantiteten og kvaliteten af disse arbejdspladser. Oplysningerne kan være med til at give et større kendskab til disse arbejdspladser bæredygtighed og til behovet for politikker, som især støtter meget små virksomheder. En tværgående sammenlignende undersøgelse indledtes i 1999 om situationen i små virksomheder i Frankrig, Grækenland, Sverige og Det Forenede Kongerige. I dette projekt anvendes endvidere data fra Institutets arbejdsmiljøundersøgelse fra 1996. Resultaterne vil foreligge i løbet af 2000.

Overenskomstforhandlinger om beskæftigelse og konkurrenceevne 0211

I tilknytning til EU's beskæftigelsesstrategi er der indgået et voksende antal kollektive overenskomster i mange medlemsstater på nationalt niveau, sektorniveau og virksomheds-/arbejdspladsniveau, som anvender partnerskabsmodellen til at forbedre konkurrenceevnen og samtidig beskytte beskæftigelsesniveauerne. I overenskomsterne indgår en række generelle principper som f.eks. garanterede beskæftigelsesniveauer til gengæld for fleksibilitet på en række områder.

Institutet har undersøgt disse aftaler på sektorniveau og mere detaljeret på virksomheds-/arbejdspladsniveau og givet dem navnet *Pacts for Employment and Competitiveness* (pagter for beskæftigelse og konkurrenceevne). I 1999 offentliggjordes et dokument, der undersøger disse nøglebegreber, opstiller en analyseramme og definerer pagterne for beskæftigelse og konkurrenceevne.

Der blev iværksat over 40 case-studier i 11 medlemsstater, ligesom der blev lavet udkast til rapporter om den nationale kontekst i disse lande. Disse blev analyseret, hvilket førte til udarbejdelsen af to rapporter: en sammenligning af case-studierne og en oversigtsrapport, der sammenligner de nationale tendenser i medlemsstaterne. Disse skrifter blev drøftet på en workshop i december 1999, hvor repræsentanter for Europa-Kommissionen, arbejdsmarkedets parter og regeringerne deltog sammen med andre eksperter.

Udviklingen inden for tidsanvendelse 0106

Tidsstyring har opnået ny betydning inden for byplanlægning og arbejdstidsundersøgelser på virksomheder som en måde at forbedre borgernes leve- og arbejdsvilkår på. På baggrund af denne udvikling blev *BEST* (Bulletin of European Studies on Time), et tidsskrift, der blev udgivet af Institutet i begyndelsen af 1990'erne, taget op igen i 1999. Tidsskriftet har i sin nye form en bredere rækkevidde og dækning samt et tillæg i form af et nyhedsbrev, *On Time*, og vil udkomme hvert halve år. *BEST* er udformet som en platform for den aktuelle debat om tidsspørgsmål. Det foreligger også i en onlineudgave på www.eurofound.ie.

Fremtidens arbejde i informationssamfundet 0110

I 1999 var hovedaktiviteten på dette område Institutets samarbejde med Den Internationale Arbejdsorganisation, der undersøgte tværnationale anvendelser af nye informationsteknologier (offshore-distancearbejde, international udlicitering).

I forbindelse med forberedelserne af det svenske formandskab arrangerede Sveriges nationale råd for industriel og teknisk udvikling sammen med Institutet en europæisk workshop, »Telework: labour market, health and well-being« (Telearbejde: arbejdsmarked, sundhed og velvære), som blev holdt på Institutet i november 1999. På konferencen behandlede tværnationalt distancearbejde, distancearbejde og arbejdsmiljø, distancearbejde, arbejdsret og social sikring.

Udfordring

Ligestilling

Sammenhæng

Den fjerde søjle i de europæiske retningslinjer for beskæftigelsen er ligestilling, og der stilles krav om, at ligestillingspolitikken integreres i de øvrige søjler. Institutets arbejdsprogram vedrørende ligestilling har taget højde for disse krav ved at inddrage inkorporering af ligestilling og positive særforanstaltninger i dets strategi. Integrering af ligestilling i de overordnede politikker betyder, at alle politiske strategier tilføres en ligestillingsfølsom holdning, og at ligestillingsspørgsmål altid tages i betragtning på alle indsatsområder.

Programmets tre hovedmål er: evaluering af strategier for fremme af ligestilling i praksis; undersøgelse af forhindringer og muligheder for større inddragelse i beslutningstagningsprocesserne; en analyse af informationssamfundets, Den Europæiske Monetære Unions og arbejdsmarkedets skiftende karakters påvirkning af ligestilling. Dette gælder for alle grupper, der er udsat for diskrimination. Det primære fokus er på kønsspørgsmål, men også spørgsmål, der vedrører race, alder og handicap, er omfattet.

Overenskomstforhandlingernes rolle i indsatsen for at fremme ligestilling, deres muligheder og begrænsninger, som har været undersøgt siden 1994, er et forholdsvis nyt interesseområde for arbejdsmarkedets parter på europæisk plan og for Europa-Kommissionen. Det var tidligere et område, som var overvejende underlagt national eller europæisk lovgivning. Imidlertid viser Institutets forskning, at kollektive overenskomster har mulighed for at inkorporere ligestilling i arbejdsmarkedsrelationerne og har bidraget til EU's aktuelle ligestillingsprogram ved at fremme den kønsmæssige ligestilling i beslutningstagningen.

Forskningen har vist, at der findes mange gode, innovative »ligestillingsfølsomme« aftaler i EU, f.eks. hvad angår kombinationen af arbejdsliv og familieliv. Institutets forskning har opstillet eksempler, der vil kunne drages frem og anvendes til at belyse arbejdsmarkedets parter betydning for skabelsen af et mere kønsfølsomt arbejdsmarked.

Disse resultater blev også anvendt af EFS' kvindeudvalg til en bevidstgørelseskampagne inden for EFS og til en uddannelsesfolder om større kønsfølsomhed hos fagforeningernes forhandlere, som er under udarbejdelse.

Uden for dette specifikke udfordringsområde blev der i overensstemmelse med Institutets politik for inkorporering af spørgsmålet i andre politikker lagt stor vægt på kønsspørgsmål i Institutets arbejde i 1999: undersøgelsen Fremtidens beskæftigelsesmuligheder; integrerede indfaldsvinkler til aktiverende velfærds- og beskæftigelsespolitik; måling af arbejdsmiljøet og konferencen om aktiverende strategier for en aldrende arbejdsstyrke.

Nogle af hovedresultaterne af undersøgelsen om beskæftigelsesmuligheder blev fremlagt på en ministerkonference om ligestilling og beskæftigelse, der blev holdt under det finske formandskab. Institutets arbejde om ligestilling, hvor hovedvægten er lagt på køn og alder, blev ligeledes fremlagt på et informationsudvekslingsseminar med central- og østeuropæiske lande, som Institutet arrangerede i 1999. Desuden holdt Institutet en konference om køn og arbejdets organisering, hvor man behandlede resultaterne af dens rapport om det kønsmæssige aspekt af direkte medindflydelse ved organisatoriske ændringer.

Resumé af projekterne i 1999

Ligestilling og overenskomstforhandlinger i EU 0166

Institutets forskning har påvist, at kollektive overenskomstforhandlinger har et enormt potentiale som en mekanisme til styrkelse og integrering af ligestilling. Tilsvarende giver integreringen af ligestilling også mulighed for at forbedre og modernisere overenskomstforhandlingsprocessen. Det femårige forskningsprojekt, som Institutet har gennemført, nåede sin endelige fase i 1999. Nationale eksperter i de 15 medlemsstater kortlagde og analyserede aftaler med gode muligheder for at fremme ligestilling, ligesom den proces, der førte frem til disse aftaler, blev gransket.

I 1999 blev den endelige rapport *»Styrkelse og integrering af ligestillingsaspektet mellem mænd og kvinder i alle politikker og aktioner (mainstreaming) gennem kollektive overenskomstforhandlinger«* udgivet på 11 sprog. Rapporten sammenfatter hovedresultaterne og er udarbejdet i samarbejde med Europa-Kommissionens Generaldirektorat for Beskæftigelse og Sociale Anliggender. Rapportens specifikke mål er at kæde projektets resultater sammen med de europæiske retningslinjer for beskæftigelsen.

Under arbejdet i 1999 er hovedvægten lagt på formidlingen af resultaterne. De er blevet fremlagt for en bred skare i Europa, herunder deltagerne i ESF-konferencen i Helsinki og konferencen om mænd og kvinder ved magten, der var arrangeret af Europa-Kommissionen og det franske udenrigsministerium, samt for the European Sociological Association.

Beskæftigelse, familie- og samfundsaktiviteter: en ny balance for kvinder og mænd 0202

De otte lande, der har deltaget i denne undersøgelse af »nye jobs« med beskæftigelse i hjemmene (Østrig, Finland, Frankrig, Tyskland, Italien, Portugal, Nederlandene og Det Forenede Kongerige), fremlagde i 1999 deres nationale rapporter, hvorved første fase af projektet var gennemført.

På et møde for forskere, der blev holdt i december, behandlede man konklusionerne og anbefalingerne fra undersøgelseerne og deres følger for politikken på området, og desuden drøftede man den sammenfattende europæiske rapportens struktur. Man beskrev hovedresultaterne med hensyn til jobskabelse inden for jobs i hjemmene, arbejdstagerne og deres arbejdsvilkår samt gode erfaringer inden for denne sektor. Ligestilling af kvinder og mænd og aktiviteter med henblik på at fremme foreningen af arbejde og familie- og samfundsaktiviteter er et spørgsmål, der indgår i undersøgelsen.

Den sammenfattende europæiske rapport udarbejdes i første halvdel af 2000. Den vil udpege foranstaltninger til forbedring af beskæftigelsesevnen, arbejdets kvalitet og serviceydelser inden

for sektoren. Baggrundsdokumentet med retningslinjer for forskningen blev offentliggjort og stillet til rådighed for interesserede. Heri beskrives hovedudviklingen inden for EU-politik, ændringer i mænds og kvinders daglige aktiviteter undersøges, mulighederne for yderligere jobskabelse diskuteres, og huller i den gældende viden identificeres.

Fremme af ligestilling mellem kønnene på arbejdspladsen 0215

Dette projekt bygger videre på dels resultaterne af projektet om kollektive overenskomstforhandlinger, dels resultaterne fra den anden europæiske arbejdsmiljøundersøgelse og har til formål at kortlægge praktiske metoder til at fremme ligestilling på virksomhedsniveau. Projektet omfatter syv EU-lande: Finland, Frankrig, Italien, Nederlandene, Spanien, Det Forenede Kongerige og Tyskland.

Ligestillingsplaner i virksomheder evalueres for at vurdere deres påvirkning af ligestilling mellem kønnene på arbejdspladsen. Undersøgelsen vil også undersøge muligheden for at udvikle et »ligestillingsbarometer«, hvormed man kan vurdere hele strukturen i en virksomhed for så vidt angår børnepasningsordninger, firmagoder og arbejdsklima. Hovedarbejdet inden for dette projekt vil være afsluttet i løbet af 2000, hvor syv nationale rapporter og en sammenfattende rapport forventes at foreligge.

Arbejdets organisering og kønsspørgsmål 0216

Som led i EPOC-projektet foretog Institutet den anden analyse af dataene fra de 5 800 svar på arbejdspladsundersøgelsen. Analysen undersøgte forbindelserne mellem de forskellige former for direkte medindflydelse, arbejdets organisering og mulighederne for at fremme ligestilling på arbejdspladsen. Der blev udgivet en rapport i 1999.

Rapporten dannede sammen med disse resultater grundlag for drøftelser på en konference, der blev holdt i Institutet i september 1999. Et af hovedresultaterne af denne konference var anerkendelsen af, at det er muligt at fremme ligestilling på arbejdspladsen via *tilpasningsevne*-søjlen, idet man kan anvende arbejdets organisering til at fremme målsætningerne for de europæiske beskæftigelsesretningslinjers *ligestillings-søjle*.

Udfordring

Sundhed og velvære

Sammenhæng

Instituttets undersøgelser af sundhed og velvære er centreret om leve- og arbejdsvilkår. Med sit arbejde inden for denne udfordring har Institutet flyttet arbejdslivets kvalitet højere op på den politiske dagsorden. Arbejdsmiljø har en stor indvirkning på arbejdsstyrkens sundhed og velvære. Instituttets forskning beskæftiger sig med dette mere og mere komplekse forhold ved at vurdere de skiftende tendenser og påvirkningen af europæiske borgeres arbejdsliv som følge af virksomhedsomstruktureringer og den aldrende arbejdsstyrke.

Den aktuelle udvikling inden for teknologi, produktion og beskæftigelsesmønstre nødvendiggør en omformning af de europæiske arbejdsmiljøpolitikker. Politikker, der er udformet til et industrisamfund, skal tilpasses en post-industriell situation. Institutet foretager en løbende overvågning af ændringer af arbejdsvilkår, idet det undersøger faktorer som arbejdets organisering, arbejdstidsmønstre og variabler som beskæftigelsesstatus, køn og alder. Formålene er at kortlægge risici og risikogrupper, at udforske nye indikatorer til brug i overvågningen af tendenser samt at skabe nye metoder til risikoforebyggelse.

I 1999 blev den tredje europæiske arbejdsmiljøundersøgelse bestilt, og den vil blive udført i 2000. Den vil tilvejebringe tidsseriedata, som kan sammenlignes med resultaterne af undersøgelserne i 1991/92 og 1995/96. Disse undersøgelser leverer også et væsentligt bidrag til en lang række andre projekter om arbejdstid, fremme af kønnenes ligestilling, arbejdsstyrkens aldring og informationssamfundet.

Det europæiske arbejdsmarked har oplevet en markant stigning i midlertidigt arbejde i EU-landene (både vikarbureauarbejde og tidsbegrænset ansættelse). Instituttets forskning har beskæftiget sig med følgerne af denne type beskæftigelse og belyst forholdet mellem jobskabelse og arbejdets kvalitet samt de faktorer, der skal tages i betragtning ved en forbedring af arbejdets kvalitet, når der er tale om midlertidig ansættelse.

Arbejdsprogrammet er udformet, så det bidrager til følgende EU-initiativer: Europa-Kommissionens sociale handlingsprogram (1998-2000), fællesskabsprogrammet for sikkerhed

og sundhed på arbejdspladsen (1996-2000) og EU's retningslinjer for beskæftigelsen. Det koordineres med arbejdet i Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur i Bilbao.

Resumé af projekterne i 1999

Måling af arbejdsmiljøet 0156

For at måle arbejdsmiljøet udarbejdede Institutet en interview-baseret undersøgelse, som har været gennemført med fem års mellemrum siden 1990. Undersøgelsen giver harmoniserede og originale oplysninger om et bredt spektrum af tendenser inden for arbejdsmiljø i EU.

I 1999 udarbejdedes et udvidet spørgeskema til den tredje undersøgelse. Man øgede antallet af interviewede, så der kunne foretages en analyse på sektorniveau, og spørgeskemaet blev ændret og tilføjet nye emner og variabler, herunder skifteholdsarbejde og gentagelsespræget arbejde, som kan påvirke arbejdslivet i væsentlig grad.

Formidlingen af resultaterne af den anden arbejdsmiljøundersøgelse fortsatte i 1999. Undersøgelsen har spillet en vigtig rolle ved at dække huller i oplysningerne om arbejdsmiljø. Flere forskellige europæiske institutioner har i vidt omfang gjort brug af undersøgelsesresultaterne, nemlig Kommissionen, Det Rådgivende Udvalg for Sundhed og Sikkerhed på Arbejdspladsen, Den Europæiske Faglige Samarbejdsorganisation (EFS) og European Trade Union Technical Bureau for Health and Safety (TUTB), agenturet i Bilbao, ILO og diverse nationale organisationer. Institutets arbejde har således stimuleret og forsynet debatten om arbejdslivets kvalitet med oplysninger.

Beskæftigelsespolitik og arbejdsvilkår 0203

Undersøgelsen, der blev indledt i 1998, er en afledning af resultaterne af den anden europæiske arbejdsmiljøundersøgelse. Denne undersøgelse viste en større udbredelse af atypiske former for beskæftigelse i EU og fremhævede forbindelsen mellem disse former for beskæftigelse og dårlige arbejdsvilkår. I 1999 analyserede undersøgelsen, hvordan virksomhedernes personalepolitik påvirker arbejdsvilkårene (der bredt defineret dækker spørgsmål som sundhed, medindflydelse, færdigheder m.m.), især deres afhængighed af forskellige former for fleksibilitet, intern såvel som eksternt.

Statistiske data kæder atypisk beskæftigelse og dårlige arbejdsvilkår sammen, mens kvalitative indfaldsvinkler viser en række forskellige situationer. Der er draget tre hovedkonklusioner: Der er sket betydelige fremskridt inden for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, selv om der dukker nye udfordringer op (f.eks. kombinationen af fysiske og psykosociale risici); manglende information og træning ser ud til at være en afgørende faktor i den forskel, der er mellem fastansatte og ikke-fastansatte for så vidt angår arbejdsvilkår; funktionel fleksibilitet (flere færdigheder, teamwork m.m.) anvendes i vid udstrækning i europæiske virksomheder, men virkningen er begrænset, for så vidt angår mindskelsen af arbejdstagernes udsættelse for risici, og det vil ikke kunne erstatte en reel sundheds- og sikkerhedspolitik.

Derfor er der brug for mere forskning i atypiske beskæftigelsesformer (f.eks. vikarbureaukontrakter) i de enkelte EU-medlemsstater, hvor spørgsmål som nationale juridiske definitioner, organisering/segmentering af arbejdsmarkedet og aspekter med tilknytning til kollektive overenskomstforhandlinger tages op.

Design for integration 0161

Af lovgivningsmæssige, kulturelle og historiske årsager varierer retningslinjerne for ansættelse af handicappede fra land til land. Ofte fremstilles spørgsmål vedrørende handicap og

arbejdsplads i meget begrænsede vendinger, der handler om mobilitet og kørestol. Disse spørgsmåls betydning i forbindelse med design af arbejdsstationer går dog langt videre og berører i væsentlig grad hele det europæiske erhvervsliv og den erhvervsaktive befolkning.

I 1999 forestod Institutet udarbejdelsen og formidlingen af en vejledning på cd-rom i integration af handicappede i arbejdspladser i industrien, *Making Workplaces Accessible*. Vejledningen er en let tilgængelig informationskilde, hvor der nemt kan søges informationer om integration af handicappede på arbejdspladsen. Den opstiller også de politiske initiativer, strategiske planer og operative rammer, som er nødvendige, hvis man vil forbedre den aktuelle situation, og er således et positivt bidrag til den enkelte virksomheds investering i mennesker.

Sammenhæng

Medindflydelse er et kerneelement i det, der er blevet betegnet som den europæiske samfundsmodel. I et samfund, der hastigt ændrer sig, er større deltagelse af de vigtigste sociale aktører i beslutningstagningen og politikernes gennemførelse et vigtigt element, når man skal håndtere større ændringer af økonomisk (liberalisering, globalisering), teknologisk (informationssamfundet), miljømæssig (bæredygtig udvikling) og social (øget velfærd kombineret med større ulighed) art. Politikken bør støtte eller skabe en ramme for effektive procedurer for »reel« medindflydelse, idet effektive ændringer, bæredygtig udvikling, tilpasningsevne og social samhørighed afhænger meget af, at der sker en reel inddragelse af arbejdstagerne. Som en firepartsorganisation, der også omfatter arbejdsmarkedets parter, spiller Institutet en naturlig rolle i Den Europæiske Unions politiske strategi på området.

Kombinationen af de udfordringer, Unionen står overfor, har ført til, at der må søges nye indfaldsvinkler til ansvar på individuelt og kollektivt niveau og i de offentlige og private sfærer. Nye roller til forskellige instanser som f.eks. arbejdsmarkedets parter, frivillige organisationer og offentlige myndigheder er under udvikling, og vi ser nye former for solidaritet, som fører til nye partnerskaber mellem alle de relevante aktører på det økonomi-, miljø- og socialpolitiske område.

EU har reageret på disse udfordringer ved at styrke og omorganisere den sociale dialog på europæisk plan, etablere og støtte en dialog med borgerne med hjælp fra de europæiske socialpolitiske fora, ved at nyorientere strukturfondene mod en større inddragelse af initiativer og aktører på lokalt niveau og ved en systematisk udvikling af »korporatisme på europæisk plan«, hvor man inddrager forskellige af arbejdsmarkedets parters organisationer, der er anerkendt på europæisk plan, og andre ikke-statslige organisationer og sammenslutninger (ngo'er) på det europæiske social-, miljø- og beskæftigelsespolitiske område.

En mere effektiv medindflydelse er også en forudsætning for et aktivt demokratisk samfund. Det er et vigtigt redskab, der kan bidrage til at forene forbedrede økonomiske resultater og forbedret

konkurrenceevnen med større lighed, social solidaritet, ligestilling, bæredygtig udvikling og arbejdslivets kvalitet. De politikker, der er nødvendige for at håndtere de massive sociale og strukturelle ændringer, som EU står overfor, og de valg, som de vil medføre, vil ikke alene kræve en mere effektiv gennemførelse af eksisterende medindflydelsesmekanismer, men også udviklingen af nye strukturer, procedurer og processer, så andre nøgleaktører involveres. En særlig udfordring består i at forbedre inddragelsen af græsrodderne – borgere og arbejdstagere – så ansvarligheden, åbenheden og demokratiet kan styrkes, og der kan udvikles mere effektive løsninger, hvis gennemførelse også skal effektiviseres.

Lokalsamfundets medvirken er et nøgleprincip i EU's bypolitik og i det hele taget inden for strukturfondene efter reformen af disse. Under udfordringen vedrørende social samhørighed blev borgernes rolle i bestræbelserne på at håndtere sociale ændringer, hvad enten det er som plejere af afhængige personer eller som aktive medlemmer af lokalsamfundsorganisationer, undersøgt. En af de mest praktiske målsætninger i *Handbook for Good Practice*, som Institutet har udgivet for nylig, er at gøre lokalsamfundets deltagelse mere synlig for politiske beslutningstagere, budgetansvarlige og arbejdsmarkedets parter, der beskæftiger sig med lokal udvikling, og vise, hvordan nærmiljødeltagelse kan inddrages i planerne for lokal udvikling. Formidlingen af rapporter om arbejdet vedrørende aktive borgere og lokale partnerskaber fortsatte i 1999.

Resumé af projekterne i 1999

Glosar og database over beskæftigelse og arbejdsmarkedsforhold i Europa 0118

Indtil 1999 havde Institutet udgivet 12 bind i den internationale serie, det 13. bind vedrørende Østrig var færdigt i december 1999 og udgives i begyndelsen af 2000. Det 14. bind vedrørende Sverige er klar til at blive oversat og redigeret. Desuden udgav Institutet i sommeren 1999 en oversigt over arbejdsmarkedsforholdssystemerne i otte EU-medlemsstater. Andet bind heraf udgives i slutningen af 2000. Ydermere har Institutet stillet en onlinedatabase (EMIRE) til rådighed, som er ved at blive opdateret og ændret, så den indgår i Institutets websted.

Information og samråd i europæiske multinationale virksomheder 0116

I november 1999 stillede Institutet, i form af en under-Web af dets websted, en samling af over 230 aftaler fra Det Europæiske Samarbejdsudvalg (EWC) baseret på EWC-direktivets artikel 13 eller artikel 6 til rådighed for offentligheden. Aftalerne foreligger på op til fem sprog. Planen er at have over 400 aftaler i elektronisk format i foråret 2000.

Institutet fremlagde resultaterne af analysen af disse aftaler og gjorde rede for fremgangsmåden ved europæiske samarbejdsudvalg på en større konference, der var arrangeret for og med arbejdsmarkedets parter i Bruxelles i april 1999. I september 1999 blev resultaterne forelagt Irlands største fagforening, SIPTU, på et møde, der var arrangeret af Institutet i Dublin.

De sociale og arbejdsmarkeds-mæssige følger af ØMU 0200

I 1999 gik 11 EU-lande sammen om Den Økonomiske og Monetære Union (ØMU) med det formål at indgå i et fælles marked med en fælles valuta (euro) i 2002. Denne store økonomiske forandring forventes at have en væsentlig indvirkning på leve- og arbejdsvilkår i de pågældende 11 medlemsstater. Undersøgelsens formål er at opnå et bredere kendskab til ændringer som disse inden for arbejdsmarkedsforhold, beskæftigelse og arbejdsvilkår på europæisk og nationalt plan, sektorplan og virksomhedsplan.

I 1999 blev der foretaget en analyse på virksomhedsplan om ØMU's indflydelse på arbejdsvilkår, løn, arbejdets organisering, forvaltningen af menneskelige ressourcer og beskæftigelse. Der blev

udført case-studier inden for bank-, transport- og metalsektoren i seks lande: Finland, Tyskland, Frankrig, Nederlandene, Spanien og Det Forenede Kongerige.

Det Europæiske Observationsorgan for Arbejdsmarkedsrelationer, EIRO 0188

EIRO er et servicebaseret projekt, som løbende indsamler, lagrer og formidler oplysninger og analyser samt udarbejder periodiske sammenlignende redegørelser for særlige emner.

I 1999 blev EIRO-årsberetningen udgivet såvel som seks numre af *EIROserver* med komparative supplementer om: privatisering og arbejdsmarkedsforhold, gennemførelsen af direktivet om udstationerede arbejdstagere, »europæisering« af kollektive overenskomstforhandlinger, arbejdsmarkedsforhold og små og mellemstore virksomheder, distancearbejdere og vikarbureauarbejde i Europa.

EIROonline, onlinedatabasen, som er EIRO's hovedprodukt, har oplevet en stærk stigning i antallet af registrerede brugerbesøg og antallet af registrerede brugere.

Arten og omfanget af finansiel medindflydelse i EU 0218

Der er en meget begrænset viden, af sammenlignende EU-dækkende art, om finansiel medindflydelses karakter og omfang, dens økonomiske og sociale virkninger og dens påvirkning af andre former for medarbejderindflydelse. Dette projekt er baseret på de oplysninger på nationalt plan, der indgår i PEPPER I og PEPPER II-rapporten, og blev udviklet i tæt samarbejde med Generaldirektoratet for Beskæftigelse og Sociale Anliggender.

To rapporter blev færdiggjort i 1999. Den første fokuserede på udbredelsen af finansiel medindflydelse og forholdet til andre former for repræsentativ medindflydelse, medindflydelse på arbejdspladsen og forskellige typer af direkte medindflydelse. De forskellige anvendelser af finansiel medindflydelse i 11 medlemsstater er undersøgt via en flerdimensional analyse. Den anden rapport udvikler en omfattende analyseramme for finansiel medindflydelse.

I 1999 arrangerede Instituttet sammen med Nijmegen handelshøjskole en international workshop med det formål at kortlægge mangler i den eksisterende viden i EU om finansiel medindflydelse og komme med forslag til, hvad den fremtidige forskning kan fokusere på, hvilket mandede ud i forberedelser af en ny undersøgelse omfattende 14 medlemsstater. En anden konference om finansiel medindflydelse i Irland var arrangeret i samarbejde med EFS, SIPTU og Europa-Kommissionen.

Udfordring

Social samhørighed

Sammenhæng

En styrkelse af indsatsen til fremme af social samhørighed er en nøglekomponent i Kommissionens seneste meddelelser om henholdsvis modernisering af den sociale beskyttelse og om retningslinjerne for beskæftigelsespolitikken og ligeledes i Amsterdam-traktaten, Agenda 2000 og Kommissionens sociale handlingsprogram.

Instituttets arbejde på dette område har fokuseret på at kortlægge effektive og praktiske strategier til bekæmpelse af udstødelse. Et af målene er at skabe bedre muligheder for at overføre erfaringer fra vellykkede innovative tiltag, som kan bidrage til at integrere samhørighedsforanstaltninger i generelle politikområder som beskæftigelse, social beskyttelse, sundhed og uddannelse.

En central problemstilling i denne forbindelse er den rolle, som de forskellige parter, der er involveret i policy-udvikling, implementering og evaluering, spiller. Programmet beskæftiger sig især med de dårligst stilledes rolle som brugere af offentlige forsorgsydelser og som borgere og deres samspil med offentlige myndigheder og serviceydere. Der er ligeledes sat fokus på arbejdsmarkedets parter bidrag, både deres rolle for udviklingen af vellykkede sociale og arbejdsmarkedsmæssige ordninger (med hensyn til integration på arbejdsmarkedet og social beskyttelse) og deres deltagelse i initiativer til bekæmpelse af udstødelse på et mere lokalt plan – på arbejdspladsen og i nærmiljøet.

Et af de praktiske formål med Instituttets nyligt offentliggjorte *Handbook for Good Practice* er at gøre lokale initiativer mere synlige for politiske beslutningstagere, budgetansvarlige og arbejdsmarkedsparter, der beskæftiger sig med lokal udvikling, og at vise, hvorledes sådanne initiativer kan inddrages i planer for lokal udvikling. Formidlingen af rapporter om arbejde vedrørende medborgeraktioner og lokale partnerskaber blev videreført i årets løb.

I 1999 blev resultaterne af forskningsundersøgelserne vedrørende foranstaltninger til at fastholde og reintegrere arbejdstagere i arbejdslivet bearbejdet. Der blev offentliggjort vejledninger i god praksis, som byggede på erfaringerne fra projektet om arbejdsmarkedsvejledning og -rådgivning

(Eurocounsel), og fra projektet om bekæmpelse af aldersskranker i beskæftigelsen. Disse vejledninger blev oversat til fem sprog, herunder finsk, og blev bredt formidlet under det finske rådsformandskab. Der blev givet tilladelse til anvendelse af Eurocounsel-vejledninger i god praksis i et Leonardo-fjernundervisningskursus om adgang til vejledning. En konference om »Aktiverende strategier for en aldrende arbejdsstyrke« blev afholdt i samarbejde med finske regeringsmyndigheder, pensionsfonde og sociale sikringsorganisationer. Rapporten fra konferencen blev præsenteret på Kommissionens konference om »Aktiv alderdom«, der blev arrangeret som et bidrag til FN-året for et samfund for alle aldre.

Alle projekterne vedrørende social samhørighed beskæftiger sig tillige med kønsspecifikke spørgsmål, og derfor er nogle af resultaterne også relevante for ligestillingsudfordringen; arbejdet vedrørende adgang til beskæftigelse og fremme af medindflydelse rummer ligeledes elementer, der er direkte relateret til de tilsvarende udfordringer i Institutets arbejdsprogram. Projekterne sigter fortsat mod at fremme integrerede indfaldsvinkler, der både beskæftiger sig med leve- og arbejdsvilkår og med kvalitet i arbejdslivet og kvalitet i livet uden for arbejdspladsen. Målsætningen om at forbedre betingelserne for at forene arbejde og familieliv bliver ikke mindre vigtig med tiden, og dette emne er taget op både på seminarer og i et dokument udgivet af EU's familie- og arbejdsnetværk og er desuden behandlet i bidrag til Eurolink Age-initiativet om arbejde og plejansvar.

Institutets arbejde er blevet formidlet til vide kredse. Otte af de ti landestudier, der blev udarbejdet i forbindelse med projektet om lokale partnerskaber, er nu udgivet i bogform i de respektive lande. Materiale fra projektet om aldersskranker for ældre arbejdstagere er blevet anvendt af den tyske Bundestags Undersøgelsesudvalg om Følgerne af de Demografiske Ændringer samt i den fremtidsrapport, der er udarbejdet af forbundsministeriet for uddannelse og forskning; denne forskningsundersøgelse bidrog til Regionsudvalgets »own initiative«-udtalelse, som markerede det internationale år for et samfund for alle aldre. Indlæg fra projektet om forvaltning af en aldrende arbejdsstyrke i virksomheder blev holdt på de britiske arbejdsgiveres forum for ældrepolitik (UK Employers Forum on Age) og på European Association of Directors of Human Resources. Rapporten om sammenkædning af socialforsorg og beskæftigelse (»linking welfare and work«) er blevet anvendt på fagforeningskurser i Det Forenede Kongerige og Irland.

Arbejdsprogrammet for 1999 har sat fokus på nytænkning omkring social beskyttelse og socialforsorg. Dette emne er imidlertid tæt knyttet til arbejdsmarkedsspørgsmål, som det understreges i nye aspekter af retningslinjerne for beskæftigelsen i 2000: forebyggende indfaldsvinkel, skift fra passive til aktive beskæftigelsesforanstaltninger og aktive seniorpolitikker med henblik på at fastholde ældre arbejdstagere i arbejdsstyrken.

Resumé af projekterne i 1999

Integrerede indfaldsvinkler til aktiverende velfærds- og beskæftigelsespolitik 0194

Dette forskningsprojekt fokuserer specifikt på spørgsmålet om koordinering af aktive velfærds- og beskæftigelsespolitikker. Det omhandler de erfaringer, der gøres af mennesker i den arbejdsdygtige alder, der modtager social bistand/mindsteindkomst. Denne gruppe er i stigende grad genstand for aktiveringsordninger og andre former for foranstaltninger fra både velfærds- og beskæftigelsesmyndigheders side, såsom offentlige arbejdsformidlingskontorer og bistandskontorer. Der ydes også hyppigt støtte inden for bl.a. boligområdet, uddannelsesområdet og sundhedsvæsenet.

Et første møde mellem forskere fra 11 deltagende lande (Belgien, Danmark, Finland, Frankrig, Tyskland, Irland, Italien, Nederlandene, Portugal, Spanien og Det Forenede Kongerige) fandt

sted i december. Projektet, der er praktisk orienteret og af problemløsende karakter, vil beskæftige sig med politikker og forsorgsydelser på alle niveauer for planlægning, gennemførelse, overvågning og evaluering og tager sigte på at kortlægge mekanismer, der kan fremme en mere effektiv koordinering af aktiveringsforanstaltninger, såvel som på at vurdere deres virkning for forskellige klientgrupper.

De overordnede linjer i projektet blev fremlagt på et møde i Exspro (Social Exclusion and Social Protection), et forskningsprogram, der finansieres under Måltrettet Socioøkonomisk Forskning (Targeted Socio-economic Research), som fokuserer på social udstødelse og sociale beskyttelsesforanstaltninger. Denne præsentation fandt sted i forbindelse med det finske formandskabs konference om finansiering af social beskyttelse i november 1999.

De nationale rapporter afsluttes i første halvdel af 2000, og den europæiske sammenfattende rapport vil blive udarbejdet til efteråret. Det er desuden planlagt at udarbejde en lille komparativ brochure om mindsteindkomstordninger.

Den offentlige socialforsorg: arbejdslivets kvalitet og servicekvaliteten

0209

Øget inddragelse af brugerne og bestræbelser på at forbedre integreringen og koordineringen af serviceydelserne og sikre kvaliteten er hjørnestenene i den seneste udvikling i den offentlige socialforsorg. Det igangværende projekt undersøger følgerne af denne udvikling for forsorgspersonalets arbejdsvilkår og for forsorgens kvalitet for brugerne. Det ser mere specifikt på de ændringer i socialforsorgen, der indføres med henblik på at imødekomme tre klientgruppers behov: aleneboende ældre, unge arbejdsløse og voksne mennesker med en psykisk sygdom eller med mentale handicap.

I 1999 blev der lagt sidste hånd på de nationale rapporter vedrørende de ti deltagende lande. Endvidere blev der iværksat supplerende undersøgelser i de fem øvrige medlemsstater med henblik på at analysere de vigtigste ændringer og politiske nyskabelser i deres socialforsorg. Undersøgelserne retter især opmærksomheden mod initiativer til reform og modernisering og de beskæftigelsesmæssige følger heraf. De undersøger indvirkningen på arbejdsvilkårene og forsorgens effektivitet og kvalitet, og de omfatter desuden interviews med henblik på at vurdere resultaterne set fra de vigtigste aktørers synspunkt: planlæggere, personale og de nye brugernetværk i hele Europa. Den europæiske sammenfattende rapport indledtes med et overblik over de vigtigste EU-politikområder: social beskyttelse, beskæftigelse, ligestilling og social udstødelse. Det vigtigste materiale er hentet fra eksempler på god praksis og fra detaljerede nationale case-studier.

Foreløbige resultater af undersøgelserne blev anvendt ved forberedelserne til et europæisk ekspertmøde, arrangeret af den tyske sammenslutning for offentlig og privat forsorg (Association for Public and Private Welfare), »Users in social services: from clients to customers«, der afholdtes i Frankfurt i september. Nogle af resultaterne blev fremlagt på Den Europæiske Kongres om Gerontologi.

Udfordring

Bæredygtig udvikling

Sammenhæng

Instituttets arbejdsprogram på dette område er blevet diversificeret for at afspejle det brede begreb »bæredygtig udvikling«, sådan som det fremgår af emnerne for de tre igangværende projekter i det nuværende fireårsprogram: design for bæredygtig udvikling og økonomiske og skattemæssige incitamenters til at forbedre arbejdsmiljøet og det ydre miljø samt faglig uddannelse og træning i miljøstyring.

Bæredygtig udvikling har på både globalt, europæisk og nationalt plan fået en højere prioritet inden for de sidste ti år. Dette fremgår af såvel traktaten om Den Europæiske Union (Maastricht, 1992) og Amsterdam-traktaten (1997), hvor bæredygtig udvikling er fastsat som en af Unionens hovedmålsætninger. I den sidstnævnte hedder det desuden, at miljøbeskyttelseskrav skal integreres i udformningen og gennemførelsen af alle andre økonomiske og sociale politikker og aktiviteter i EU, en forpligtelse, som blev gjort til genstand for detaljeret analyse og debat under det finske formandskab i årets anden halvdel.

Instituttet er nødsaget til at være selektiv og har valgt at sætte fokus på specifikke områder, hvor dets struktur og tætte samarbejde med arbejdsmarkedets parter og regeringerne kan sætte det i stand til at give et virkeligt bidrag til bæredygtighedspolitik i EU.

Det var af disse årsager, at bæredygtige produktions- og forbrugsmønstre blev valgt som det vigtigste emne i Instituttets arbejde på dette område i det fireårige løbende arbejdsprogram for 1997-2000; mere specifikt rettes aktiviteterne mod: at fremme bevidstheden og adfærdændringer, at analysere virkningen af nye instrumenter og aktioner i bestemte brancher og udvikle begreber som hovedaktørernes medindflydelse i politik og aktioner til fremme af bæredygtig udvikling.

Anvendelsen af økonomiske og skattemæssige instrumenter som et middel til at forbedre miljøindsatsen er blevet et stadig mere udbredt politisk alternativ til traditionelle lovgivningsmæssige indfaldsvinkler, og mange administrationer har indført miljøskatter og

-afgifter i en række sektorer i de seneste år. Nye færdigheder og kvalifikationer ses i stigende grad som en uomgængelig nødvendig forudsætning for jobskabelse og bæredygtig udvikling, og det er derfor naturligt, at miljø- og bæredygtighedsrelateret uddannelse og træning er blevet et prioriteret område i forlængelse af revisionen af EU's femte program for politik og handling inden for miljø.

Resumé af projekterne i 1999

Design for bæredygtig udvikling 0204

I 1999 offentliggjordes rapporten *Design for Sustainable Development: Practical Examples of SMEs*, som vurderede situationen for europæiske små og mellemstore virksomheder i bæredygtighedssammenhæng og søgte at kortlægge årsagerne til den relativt langsomme optagelse af de nye ideer og fremgangsmåder i SMV. Rapporten redegjorde for de involverede politiske anliggender, beskrev de mange forskellige EU-initiativer, der er udformet til at tilskynde SMV'erne til at gøre deres produktion og forbrug mere bæredygtig, og den indeholdt case-studier vedrørende 25 SMV'er rundt om i verden, der fører en bæredygtig virksomhedspolitik.

Andre forskningsområder drejede sig om vedvarende ressourcer (i særdeleshed non food-landbrugsressourcer som hamp og hør), sundhedsaspekter hos arbejdstagere, der arbejder med bæredygtig produktion og tjenesteydelser, og tilgængeligheden af støttesystemer for SMV'er og mikrovirksomheder. Der er udarbejdet rapporter om disse tre områder i løbet af 1999.

Der er blevet offentliggjort en kort brochure, *Sustainable Development: Practical Initiatives for Policy Makers and the Social Partners*, som opregner og beskriver Institutets initiativer, der via forskellige medier (trykte publikationer, softwareredskaber, onlinefortegnelser og elektroniske publikationer) har fokuseret på kravene til bæredygtig produktion set fra en arbejdsmarkedsparts synspunkt.

I 1999 blev fire nye onlinedatabaser føjet til afsnittet om bæredygtighed (susdev.eurofound.ie) på Institutets websted. De omfatter en udbygget version af fortegnelsen over netværker for bæredygtighed samt en fortegnelse over konferencer, en database om redskaber for bæredygtighed og en fortegnelse over bæredygtighedsrelaterede kursusprogrammer. Ved at udnytte World Wide Web som et dynamisk informationsmedie opdateres de forskellige onlinefortegnelser regelmæssigt og er nu udstyret med interaktive brugerflader, der giver mulighed for læserregistrering og onlinebestillinger.

Institutet har udgivet en brochure om *Sustainable Development Online*, som var en nøglekomponent i promotionskampagnen for afsnittets nye Web-initiativer.

Økonomiske og skattemæssige instrumenter til fordel for en bæredygtig udvikling 0205

Institutets arbejde på dette område sætter specifikt fokus på mulighederne for at integrere incitamentter til at forbedre henholdsvis sikkerheds- og sundhedsforholdene for arbejdstagerne (arbejds miljøet) og det ydre miljø. *Økonomiske instrumenter til fordel for bæredygtig udvikling: forbedring af det ydre miljø og arbejdsmiljøet (del 1)*, der blev udgivet i begyndelsen af 1999, beskæftiger sig med sammenkædningerne mellem de to områder og undersøger, hvordan politiske interventioner på de to områder kan understøtte og styrke hinanden. Der er tale om en sonderende undersøgelse, som giver en sammenfattende beskrivelse af eksisterende økonomiske incitamentsordninger og mulige fremtidige udviklingstendenser og etablerer en ramme for analysen af sådanne ordningers indvirkning på beskæftigelsen. Arbejdet fokuserer på nationale erfaringer i Irland og Tyskland.

Opfølgingsrapporten, *Økonomiske instrumenter til fordel for bæredygtig udvikling: forbedring af det ydre miljø og arbejdsmiljøet (del 2)*, blev offentliggjort i slutningen af 1999, og projektet blev udvidet til at omfatte otte case-studier fra fire nye lande – Italien, Frankrig, Danmark og Portugal.

Faglig uddannelse og træning for bæredygtig udvikling i forbindelse med SMV 0206

I dette projekt kortlægges små og mellemstore virksomheders (SMV) særlige uddannelsesbehov, idet det er fastslået, at der er særlige behov i denne sektor, som ikke opfyldes i øjeblikket. Projektet undersøger eksisterende uddannelsesstrukturer, institutioner og studieplaner, vurderer gældende bestemmelser og søger at kortlægge tendenser på lokalt/regionalt, nationalt og europæisk plan. Projektet beskæftiger sig også med de praktiske muligheder for nye foranstaltninger og initiativer, herunder hvordan det eksisterende faglige uddannelsesudbud kan gøres mere tilgængeligt for SMV'er.

Efter færdiggørelsen af de nationale undersøgelser vedrørende Det Forenede Kongerige, Nederlandene, Danmark og Sverige i 1998 blev der iværksat nye nationale undersøgelser vedrørende Belgien, Frankrig og Tyskland, som afsluttedes i 1999, og der er nu iværksat et sidste sæt nationale undersøgelser, der omhandler Spanien og Italien.

Training in Environmental Management – Industry and Sustainability blev offentliggjort i 1999. Det er en sammenfattende rapport, der er baseret på Institutets tidligere undersøgelser af miljø- og ressourcestyling i virksomhederne og af mellemlederes, underordnede ledere og andre ansattes uddannelses- og træningsbehov.

Europæisk konference om arbejdsmarkedets parters rolle i bæredygtig udvikling 0213

Efter et omfattende forberedende arbejde i 1998 var Institutet vært for en todages europæisk konference om arbejdsmarkedets parters rolle i bæredygtig udvikling i februar 1999. Mere end 50 forskere og repræsentanter for arbejdsmarkedets parter deltog i indlæggene, debatten og diskussionen. Ud over at søge at definere arbejdsmarkedets parters rolle i bæredygtig udvikling efterspurgte konferencen feedback fra deltagerne i spørgsmålet om, hvor Institutet skulle lægge vægten i sit arbejde på dette område set på baggrund af, at EU's femte program for politik og handling inden for miljø i øjeblikket er under revision, og at Institutets fireårige løbende program skal fornyes inden udgangen af 2000.

Et resumé af de vigtigste henstillinger fra konferencen er blevet offentliggjort, og en onlineversion af den endelige konferencerapport, der indeholder resuméer af alle indlæggene og af drøftelserne i de forskellige arbejdsgrupper, kom samtidig med papirudgaven i sommeren 1999.

Udfordring

Koordineringsprogram, udveksling og information/formidling

Sammenhæng

Formidling af Institutts arbejde til dets hovedmålgrupper – politiske beslutningstagere, arbejdsmarkedets parter og praktikere – og til en bredere kreds af forskere og offentligheden generelt er en hovedopgave for Instituttet, der blev oprettet med særligt henblik på at øge og formidle viden. Instituttet er fuldt bevidst om sin pligt til at opfylde denne målsætning via dets informationspolitik. Nærmere oplysninger om informationsaktiviteterne i 1999 findes i bilagene til denne rapport. I det følgende gives en oversigt.

I 1999 blev Institutts kapacitet til at bearbejde og levere information væsentligt udbygget som følge af videreudviklingen af dets elektroniske publiceringssystemer og effektiviseringen af formidlingsprocesserne. Hertil kommer forberedelserne af en ressource-database, som kan lagre alle Institutts forskningsresultater og derved gøre dem let tilgængelige for genbrug og multimedie-udgivelse.

Instituttet spiller en proaktiv rolle med hensyn til kommunikationen med de europæiske institutioner, politiske beslutningstagere og arbejdsmarkedets parter. I 1999 var Instituttet repræsenteret på det tyske og det finske formandskabs konferencer, hvor det udstillede Institutts arbejde og arrangerede pressemøder og uformelle briefinger. Det gennemførte en række pressekampagner i samarbejde med Kommissionen vedrørende EPOC-undersøgelsen (Employee direct Participation in Organisational Change) af medindflydelse, projektet om arbejdsvilkår og aldring samt foreløbige resultater af undersøgelsen vedrørende fremtidens beskæftigelsesmuligheder. I årets løb blev udvalgte projekter og publikationer præsenteret i tidsskrifter og fagblade i hele EU.

Mere formaliserede kvalitetsstyringsprocedurer er under udvikling i Instituttet, specielt med hensyn til forvaltningen af tekniske kontrakter som webtjenester og elektronisk udgivelse. Dette er blevet taget op som Institutts pilotprojekt om kvalitetsstyring, omfattende kontrakter fra Institutts forsknings-, informations- og IT-områder.

Resumé af projekterne i 1999

Informationstjenester og -systemer (0169)

Informationscenter/bibliotek

Instituttet råder over en veletableret og professionelt organiseret viden, der dækker de specialområder, der er af interesse for Instituttet. Personalet har besvaret et stigende antal forespørgsler fra eksterne brugere og gør udstrakt brug af elektroniske informationskilder og automatiserede systemer. Oprettelsen af Instituttets websted har ændret forespørgslernes karakter, som nu er langt mere forskningsorienteret. I 1999 blev der besvaret omkring 5 000 forespørgsler, og personalet har effektiviseret processen i forbindelse med denne service. I 1999 udviklede Instituttet en biblioteks-intranetside til støtte for personalet med henblik på guidet adgang til Internet-ressourcer.

Instituttets Internet-side

Instituttets websted, www.eurofound.ie, der blev lanceret i juni 1998, er blevet et vigtigt informationspunkt, hvor der kan hentes oplysninger om Instituttet, dets arbejde og publikationer. De fleste oplysninger er tilgængelige online på både engelsk og fransk, og mange af de vederlagsfrie publikationer kan downloades på op til elleve sprog. Besøgstillene stiger støt, og der kan nu registreres omkring 10 000 besøg pr. måned mod 3 500 ved udgangen af 1998. Som noget nyt er der nu mulighed for onlinebestilling af publikationer, og der er oprettet et registreringssystem, der giver mulighed for at indsamle information om Instituttets brugere.

Der er udviklet en række specifikke under-Web inden for de generelle rammer, især: Arbejdsvilkår Online (www.eurofound.ie/themes/health/workingcond.html), der formidler information fra den anden europæiske undersøgelse af arbejdsvilkårene; Bæredygtig Udvikling Online (www.eurofound.ie/themes/sustainability/sdonline.html), der er en kilde til information om bæredygtighedsinitiativer iværksat af Instituttet og andre; samt Overenskomster om Europæiske Samarbejdsudvalg (www.eurofound.ewc.html)

Databasen Resource

Formålet med dette projekt er at udvikle en infrastruktur, der skal sætte Instituttet i stand til at udnytte den fulde værdi af sin forskning ved hjælp af følgende faciliteter: søgning af information som svar på emneforespørgsler; udgivelser efter behov; fremstilling af filer til indlæsning på intranet eller lignende systemer i EU-institutionerne, hos arbejdsmarkedets parter og regeringsinstanser; og indlæsning af resumeer og fuldstændige dokumenter, der stilles til rådighed for offentligheden på Internettet.

Der gjort en meget stor indsats i 1999 for at definere systembehovene og analysere de interne arbejdsprocesser som forberedelse til implementeringen af et elektronisk lagrings- og udgivelsessystem.

Udgivelse af Instituttets publikationer/elektroniske publikationer på flere sprog 0173

I tæt samarbejde med Instituttets forlag, Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer, drejer dette program sig om administration og offentliggørelse af forskningsresultater i både papirformat og i elektronisk format. I 1999 blev der udgivet i alt 92 titler. En liste over disse publikationer findes i bilag 7, hvor de er grupperet efter de seks hovedudfordringer, de tager op. I 1999 afsluttedes publikationsprogrammet vedrørende EPOC-projektet og projektet om ligestilling og kollektive overenskomstforhandlinger i EU. Andre projekter vil kunne udgives i endelig form i 2000. Publikationsprogrammet for 1999 afspejler velovervejede beslutninger om, hvad der skal udgives og i hvilket format, og at der lægges stadig større vægt på kvalitet med hensyn til redigering, præsentation og tilpasning til målgruppernes behov.

»Briefinger« (eller resuméer) på fire til otte sider er nu et standardredskab for formidling af de vigtigste resultater og politiske henstillinger. I stedet for at udarbejde en briefing for hver enkelt rapport udarbejdes de under et fælles tema. Disse publikationer oversættes til alle officielle EU-sprog og kan downloades og udskrives fra Institutets websted. De europæiske sammenfattende rapporter udarbejdes i forskellige sprogkombinationer for at sikre en effektiv formidling til Institutets målgrupper.

Sampublikation og licensaftaler med kommercielle forlag og forskningsinstitutioner rundt om i Europa spiller fortsat en vigtig rolle i informationspolitikken. I 1999 fandt sampublikation sted med Sweet & Maxwell og med Kluwer Law International, og 17 licensaftaler med forlag i ni lande sikrede en bredere formidling af information til nationale målgrupper.

Et udvalg af Institutets publikationer sælges gennem Publikationskontorets salgsnetværk – 1 997 eksemplarer blev solgt i 1999. På Institutets websted blev der udviklet et online bestillingssystem tilkoblet salgsgenturene. Kataloget over publikationer på Institutets websted giver direkte adgang til de vederlagsfrie publikationer, og de fleste af dem kan downloades direkte. Hvad angår elektroniske offline publikationer, blev der fremstillet tre cd-rommer. En af disse, der indeholder den fuldstændige tekst til samtlige publikationer, der er udarbejdet i 1998/1999, er fremstillet specielt til Det Europæiske Dokumentationscenter (et netværk på omkring 800 biblioteker, som opbevarer et eksemplar af alle de dokumenter, der offentliggøres af Publikationskontoret).

Salgsfremme og public relations 0180

***Communiqué* – Institutets nyhedsbrev**

Institutets nyhedsbrev, *Communiqué*, udkom ti gange i årets løb. Artikler med nye indslag, interviews og rapporter dækkede Institutets arbejde og bidrag til forskellige arrangementer. Nyhedsbrevet informerede Institutets målgruppe om det igangværende arbejde og affødte interesse og yderligere forespørgsler.

Presseaktiviteter

Arbejdet inden for hver enkelt udfordring blev dækket i den europæiske presse i 1999. Følgende projekter var genstand for særlige PR-foranstaltninger: undersøgelsen af fremtidens beskæftigelsesmuligheder, EPOC, måling af arbejdsmiljøet, europæiske samarbejdsudvalg (EWC) og den aldrende arbejdsstyrke.

Der blev afholdt pressekonferencer i Tyskland, Sverige og Finland i forbindelse med offentliggørelsen af de første resultater af undersøgelsen vedrørende fremtidens beskæftigelsesmuligheder. Denne undersøgelse blev ligeledes præsenteret i pressekampanjer i Belgien, Grækenland, Italien og Østrig. Også EPOC-projektet var genstand for særlige PR-foranstaltninger og fik betydelig pressedækning i navnlig Irland, Italien, Tyskland, Grækenland, Nederlandene og Det Forenede Kongerige. Lanceringen af et under-Web vedrørende europæiske samarbejdsudvalg blev dækket af pressen i Tyskland, Nederlandene, Det Forenede Kongerige og Irland. Der kunne konstateres regelmæssig henvisning til resultaterne af den anden europæiske undersøgelse af arbejdsvilkårene. Etableringen af forbindelser med europæiske organisationer med henblik på fremtidigt samarbejde om promotion af Institutets arbejde og profil gennem pressen var også genstand for opmærksomhed.

Formidling

Forskningspublikationer blev formidlet til forskellige interessegrupper via den mailingliste, der indgår i det database-mailingsystem, som Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer oprettede for nogle år siden. Denne adresseliste, der indeholder ca. 17 000 adresser, administreres af Institutets personale og kræver kontinuerlig ajourføring og ændringer for at sikre størst mulig nøjagtighed. Det er et vigtigt redskab til at sikre formidling til målgrupperne, og det blev anvendt til distribution af 149 rapporter på forskellige sprog.

Rapporter, fagtidsskrifter og kataloger blev også sendt direkte fra Institutets lokaler til internationale konferencer, møder og andre arrangementer. Udvalgte grupper har modtaget målrettet information. Således blev der i forbindelse med genoptagelsen af udgivelsen af BEST-tidsskriftet (European Studies on Time) og oprettelsen af under-Web vedrørende europæiske samarbejdsudvalg via mailshots sendt oplysninger herom til organisationer, som ville blive direkte berørt af disse nye tiltag.

Instituttet gennemfører i øjeblikket også et formidlingsprogram i et udvalgt antal central- og østeuropæiske lande – Estland, Polen, Den Tjekkiske Republik, Ungarn og Slovenien. Det har udarbejdet informationsmapper, som indeholder general information om Institutet og mere specifik information om fire områder af stor interesse for disse lande: sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen, ligestilling mellem mænd og kvinder, social dialog og arbejdsret. Mapperne er blevet oversat og vil blive distribueret gennem et net af etablerede informationspunkter i regeringsinstanser og i fagforenings- og arbejdsgiverorganisationer i disse lande.

Markedsføring og salgsfremme

De generelle promotionsaktiviteter omfattede fremstilling af emnespecifikke brochurer og foldere og målrettede mailshots – dels som forberedelse af Institutets deltagelse i formandskabets arrangementer og andre internationale arrangementer, dels som opfølgning. Institutet betjente informations- og forespørgselsstande ved 26 internationale arrangementer i 16 byer. En målrettet kampagne med fokus på EIRO og Institutets informationskilder vedrørende arbejdsmarkedsrelationer blev gennemført i alle EU-medlemsstaterne i 1999. Der er rekvireret nyt udstillingsmateriale til brug ved et bredere spektrum af konference/udstillingsarrangementer. Grupper og enkeltpersoner fra de vigtigste målgrupper aflagde informationsbesøg på Institutet året igennem.

■ Bilag

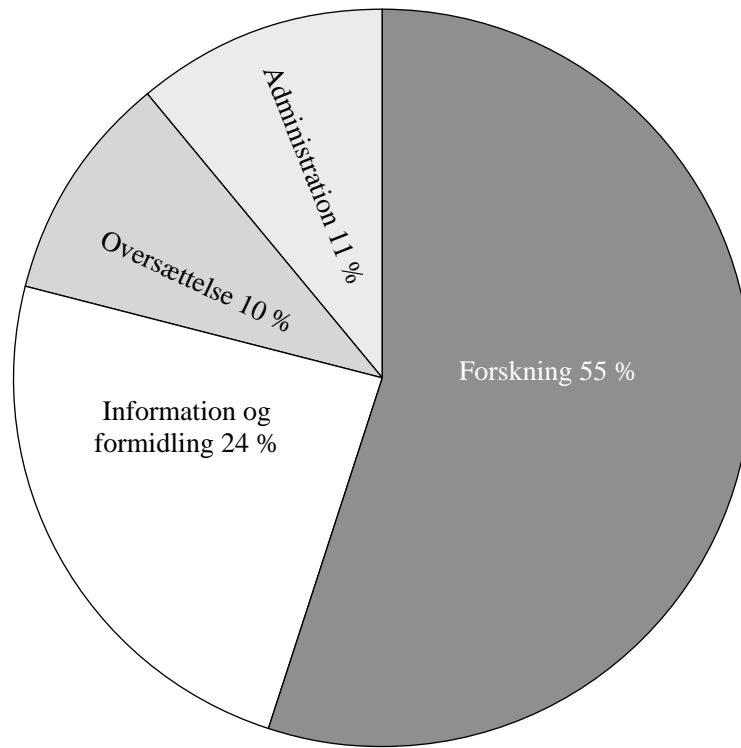
1. Instituttets budget 1999
2. Bestyrelsen
3. Ekspertudvalget
4. Instituttets personale
5. Instituttets møder 1999
6. Internationale konferencer 1999
7. Instituttets publikationer

Oversigt over udgifter for regnskabsåret 1999 (i euro)

	I ALT	AFSNIT 1	AFSNIT 2	AFSNIT 3
		Personale- udgifter	Administrative udgifter	Drifts- udgifter Leve- og Arbejds- vilkår
Disponible bevillinger				
Endelige bevillinger for regnskabsåret 1999	14 800 000	7 100 000	1 500 000	6 200 000
Stigning sammenlignet med 1998	5,7 %	2,9 %	36,4 %	3,3 %
Udnyttelse af bevillingerne				
Forpligtelser	14 517 408	6 989 738	1 374 756	6 152 914
Beløb, der bortfalder	282 592	110 262	125 244	47 086
Udnyttelse i procent	98,1 %	98,4 %	91,7 %	99,2 %
Bortfald i procent	1,9 %	1,6 %	8,3 %	0,8 %
Udnyttelse af bevillinger fremført fra 1998				
Bevillinger fremført i henhold til finansforordningens artikel 6, stk. 1, litra c)	3 219 686	78 516	222 543	2 918 626
Udbetalinger fra fremførsler	3 048 327	66 813	117 145	2 864 369
Beløb, der bortfalder	171 359	11 703	105 398	54 257
Udnyttelse i procent	94,7 %	85,1 %	52,6 %	98,1 %
Bortfald i procent	5,3 %	14,9 %	47,4 %	1,9 %

Figuren viser udgiftsfordelingen på instituttets forskellige aktiviteter i 1999

Baseret på overslag over udgifter

Bilag 2**Bestyrelsen**
(pr. 31. december 1999)**Formand for bestyrelsen**

Jan Willem Van den Braak
Arbejdsgivergruppen

Næstformænd for bestyrelsen

Marc Boisnel
Regeringsgruppen

Marjaana Valkonen
Arbejdstagergruppen

Odile Quintin
Europa-Kommissionen

Repræsentanter fra Europa-Kommissionen**Medlem**

Odile Quintin
DG Sociale Anliggender og Beskæftigelse

Medlem

Constanza Adinolfi
DG Miljø

Medlem

Andrew Sors
DG Forskning

Koordinatorer**Arbejdsgivergruppen**

Olivier Richard
UNICE

Vicekoordinator

Bernard Le Marchand
FEMGD

Arbejdstagergruppen

Willy Buschak
ETUC

Vicekoordinator

Roger Sjøstrand
ETUC

Suppleant

Gabrielle Clotuche
DG Sociale Anliggender og Beskæftigelse

Suppleant**Suppleant**

Ronan O'Brien
DG Forskning

Bilag 2 (fortsat)

Bestyrelsen (pr. 31. december 1999)

LAND	Repræsentanter fra de nationale regeringer		Repræsentanter fra arbejdsgiverorganisationer		Repræsentanter fra arbejdstagerorganisationer	
	MEDLEM	SUPPLEANT	MEDLEM	SUPPLEANT	MEDLEM	SUPPLEANT
Østrig	U. NEUFANG Bundesministerium für Arbeit, Gesundheit und Soziales	B. STIMMER Bundesministerium für Arbeit, Gesundheit und Soziales	H. BRAUNER Industriellen-Vereinigung	C. PARAK Verband der Öffentlichen Wirtschaft und Gemeinwirtschaft Österreichs	R. CZESKLEBA ÖGB	G. STEMBERGER Vienna Chamber of Labour
Belgien	M. DE GOLS Ministère de l'Emploi et du Travail	L. VAN HAMME Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid	J. VAN HOLM Verbond van Belgische Ondernemngen	R. WAEYAERT NCMV	H. FONCK A C V - CSC	C. CYPRES Fédération Générale du Travail de Belgique
Danmark	L. ADLER Arbejdsministeriet	T. MØLSTED JØRGENSEN Arbejdsministeriet	A.J. PEDERSEN Dansk Arbejdsgiverforening	P. LAURENTS Deputy Director SALA	A. BENDIXEN FTF	J.T. RASMUSSEN LO i Danmark
Finland	M. SALMENPERÄ Ministry of Labour	T. ALASOINI Ministry of Labour	T. SAUKKONEN Confederation of Finnish Industry & Employers	J. SUUTARINEN Employers' Confederation of Service Industries	M. VALKONEN SAK	P. HARJUNEN STTK
Frankrig	M. BOISNEL Ministère du Travail, du Dialogue Social et de la Participation	A. VILLALONGA Ministère de l'aménagement du territoire et de l'environnement	J. COMBE CEEP	E. JULIEN MEDEF	J.-P. PEULET CFDT	M. DECAYEUX CGT-FO
Tyskland	W. KOBERSKI Bundesministerium für Arbeit und Sozialordnung	B. BARTH Bundesministerium für Arbeit und Sozialordnung	J.R. HAGEDORN Bundesvereinigung der Deutschen Arbeitgeberverbände	R. HORNUNG-DRAUS Bundesvereinigung der Deutschen Arbeitgeberverbände	D. POUGIN Deutscher Gewerkschaftsbund Bundesvorstand	R. DOMBRE Deutscher Gewerkschaftsbund Bundesvorstand
Grækenland		D. TANGAS Ministry of Labour	E. TSOUMANI-SPENTZA Federation of Greek Industries	E. TSAMOUSOPOULOS Confederation of Greek Industries	S. LEMOS Greek General Confederation of Labour	D. MOSCHOGIANNIS GSEE Rhodes Labour Centre
Irland	W. JESTIN Department of Enterprise, Trade and Employment	M. O'DONOGHUE Department of Environment and Local Government	A. GIBBONS Irish Farmer's Association	C. McCONNELL Irish Business and Employers Confederation IBEC	J SHANAHAN Manufacturing, Science & Finance Trade Union - MSF	L. BERNEY Irish Congress of Trade Unions (ICTU)

Bilag 2 (fortsat)

Bestyrelsen (pr. 31. december 1999)

LAND	Repræsentanter fra de nationale regeringer		Repræsentanter fra arbejdsgiverorganisationer		Repræsentanter fra arbejdstagerorganisationer	
	MEDLEM	SUPPLEANT	MEDLEM	SUPPLEANT	MEDLEM	SUPPLEANT
Italien	M.T. FERRARO Ministero del Lavoro	M. BIAGI	C. TERRANEO CONFINDUSTRIA	C. DEL MONTE CONFINDUSTRIA	A. MASETTI UIL	G. MALASPINA CGIL
Luxembourg	J. ZAHLEN Ministère du Travail	P. WEBER Ministère du travail	N. WELSCH Société Nationale des Chemins de Fer Luxembourgeois	N. SOISSON Fédération des Industriels Luxembourgeois-FEDIL	N. HOFFMANN Lëtzebuurger Chrëschtliche Gewerkschafts-Bond (LCGB)	R. PIZZAFERRI Onofhängege Gewerkschaftsbond Lëtzebuerg (OGB-L)
Nederlandene	C.J. VOS Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid	W.L.J. van de GRIENDT Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid	J.W. VAN DEN BRAAK VNO-NCW	A.G. JOOSTEN Federatie van Land- en Tuinbouworganisaties LTO	W. SPRENGER Federatie Nederlandse Vakbeweging	H. BRÜNING Christelijk Nationaal Vakverbond (CNV)
Portugal	J BRITO XAVIER IDICT Instituto de Desenvolvimento e Inspeção das Condições de Trabalho	H. GIL Ministério do Ambiente	A. COSTA ARTUR Confederação do Comércio e Serviço e Serviços de Portugal (CCP)	L. A. GARCIA FERRERO MORALES Associação Industrial Portuguesa	J. DIONISIO CGTP	J. DE DEUS GOMES PIRES UGT Portugal
Spanien	I. MATÍA PRIM Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales	C. BRIONES GONZALEZ Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales	M.A. ASENJO DORADO Confederación Nacional de la Construction (CNC)	M.J. GONZALEZ FERNANDEZ SEPI	C. MARTÍN URRIZA Confederación Sindical de Comisiones Obreras	I. SAGARNA ODRIOZOLA Solidaridad de Trabajadores Vascos (ELA/STV)
Sverige	O. PERSSON Ministry of Industry, Employment & Communications	M. FOYER Ministry for Social Affairs	M-L. THORSÉN LIND The Swedish Employers' Federation SAF	E. JANNERFELDT The Swedish Employers' Federation SAF	M. BREIDENSJÖ Swedish Confederation of Professional Employees TCO	C. NILSSON Swedish Trade Union Confederation LO
Det Forenede Kongerige	R. BARTHOLOMEW Department for Education and Employment	P. SAUNDERS Department of the Environment	M. BAMFORTH Confederation of British Industry (CBI)	K. LEISHMAN Confederation of British Industry (CBI)	D. FEICKERT Trade Union Congress (TUC)	S. PERMAN Trade Union Congress (TUC)
EØS/EFTA	observatører					
	T. KJELDSBERG Ministry of Local Government and Regional Development NORGE		K. SKJØLAAS Confederation of Norwegian Business and Industry NORGE		A. KALLEVIG The Norwegian Confederation of Trade Unions NORGE	

Bilag 3

Ekspertudvalget

Belgien

Marc Heselmans
Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid

Nederlandene

Wout L. Buitelaar
Amsterdams Universitet

Tyskland

Norbert Altmann
Institut für
Sozialwissenschaftliche Forschung e.V.

Spanien

Carmen Ortega Jiménez
Dirección General de Acción Social,
del Menor y de la Familia

Portugal

António Casimiro Ferreira
Colégio de S. Jerónimo

Luxembourg

Jean-Paul Demuth
Association d'assurance contre les
accidents, section industrielle

Sverige

Bengt Furåker
Göteborgs Universitet

Irland

Endnu ingen udnævnelse

Østrig

Michaela Moritz
Österreichisches Bundesinstitut für
Gesundheitswesen (ÖBG)

Det Forenede Kongerige

Jane Millar
University of Bath

Finland

Jouko Nätti
Jyväskylä Universitet

Danmark

Anders Rosdahl
Socialforskningsinstituttet

Italien

Silvana Sciarra
Università Europea di Firenze

Grækenland

Christina Theochari
Athens Labour Centre

Frankrig

Françoise Piotet
Université de Paris I-Panthéon Sorbonne

Observatør:

Norge
Tore Nilssen
SINTEF IFIM

Bilag 4

Instituttets personale
 (pr. 31. december 1999)
LEDELSEN

Eric Verborgh, fungerende direktør
 Eberhard Koehler
 Wendy O'Conghaile
 Annick Menzies
 Catherine Cerf

OPERATIONAL STØTTE

Charlotte Kjær Andersen
 Martine Deasy
 Hanne Hansen
 Patricia Kingston
 Ann McDonald
 Mariangela Testa (også Sprogtjenesten)

FORSKNING OG UDVIKLING**Gruppe A**

Pascal Paoli
 Raili Dahlberg
 Sarah Farrell
 José María Fernández
 Christine Gollin
 Henrik Litske
 Sophia MacGoris
 Leontine Mastenbroek
 Michel Miller
 Matthieu de Nanteuil*
 Filomena Oliveira*
 Dimitrios Politis

Gruppe B

Robert Anderson
 Aoife Caomhanach
 Pio Carotenuto*
 Maria Correira-Barbosa
 Stavroula Demetriades
 Camilla Galli da Bino
 Timo Kauppinen
 Inma Kinsella
 Hubert Krieger
 Agnes Parent-Thirion
 Sylvaine Recorbet
 Teresa Renehan
 Gemma Sanchez

INFORMATION, DOKUMENTATION OG FORMIDLING**Informationssystemer og -tjenester**

Fiona Murray
 Gabriele Felsterl (også Sprogtjenesten)
 Chrysanthe Moschonaki (også Sprogtjenesten)

Marie O'Meara
 Barbara Schmidt
 Jan Vandamme

Publikationer

Mattanja de Boer
 Martin Flynn
 Philip Ireland
 Anne Jalkanen (også Sprogtjenesten)
 Hilary O'Donoghue
 Colm O'Neill

Promovering og public relations

Brid Nolan
 Roseanna Creamer
 Sean Griffin
 Doris Hirschfeld

Sprogtjenesten

María Barreiro
 Cécile Deneys
 Cristina Frawley
 Brigitte Mariacher
 Jacques Prieu
 Evangelos Psaroudakis

ADMINISTRATION, PERSONALE OG TEKNISK**BISTAND**

Terry Sheehan
 Heather Brown
 Linda Byrne
 Raymond Comerford
 Michael Cosgrave
 Elisabeth Gouilleux-Cahill
 Jim Halpenny
 Ewan Hogan
 Dolores McCarthy
 Mary McNeice
 Brian Moore
 Louise Shanley
 Sally Anne Sloan

* Udstationeret national ekspert

Bilag 5

Instituttets møder 1999

FORSKNINGS- OG UDVIKLINGSAKTIVITETER		
Beskæftigelse		
Fremtidens arbejde i informationssamfundet (0110) - E. Kohler, T. Kauppinen, S. Demetriades		
14.-15. januar	Workshop (Trans-border issues in teleworking — spørgsmål vedr. fjernarbejde over grænserne)	Dublin
22.-24. september	Konference	Aarhus
22.-24. november	Workshop (i samarbejde med det svenske arbejdsmiljøinstitut, Arbetslivsinstitutet)	Dublin
Arbejdspladser i meget små virksomheder i EU (0201) - F. Oliveira, E. Kohlerr		
22.-23. april	Workshop (i samarbejde med det svenske arbejdsmiljøinstitut, Arbetslivsinstitutet)	Dublin
Innovative former for tilrettelæggelse af arbejdet (0115) - E. Köhler, T. Kauppinen, K. O'Kelly		
17.-20. maj	Sjette europæiske arbejdsøkonologikonference	Bonn
Fremtidens beskæftigelsesmuligheder (0152) - E. Kohler, T. Kauppinen, M. Heikkinen		
13. oktober 1999	Konference om »Arbejdstid«	Helsinki
Overenskomstforhandlinger om beskæftigelse og konkurrenceevne (0211) - H. Krieger, K. O'Kelly		
9. december	Workshop	Bruxelles
Lige muligheder		
Arbejdets organisering og kønsspørgsmål (0216) - K. O'Kelly, H. Krieger		
21.-24. september	Konference	Dublin
Ligestilling og overenskomstforhandlinger i EU (0166) - M. Latta, H. Krieger		
16. februar	Fælles konference for Institutet og SIPTU	Dublin
Social samhørighed		
Aktive strategier til en aldrende arbejdsstyrke (0214) - R. Anderson		
12.- 13. august	Konference	Turku
Medindflydelse		
Arten og omfanget af finansiel medindflydelse i EU (0218) - K. O'Kelly, H. Krieger		
9.-10. september	Workshop	Dublin
22. september	Konference	Dublin
Bæredygtig udvikling		
Arbejdsmarkedets parters rolle i bæredygtig udvikling (0213) - J. Pedersen, H. Litske		
25.-26. februar	Konference	Dublin

DET EUROPÆISKE OBSERVATIONSORGAN FOR ARBEJDSMARKEDSRELATIONER (EIRO)		
Det Europæiske Observationsorgan for Arbejdsmarkedsrelationer, EIRO (0188) - E. Kohler, T. Kauppinen, M. Carley [indtil juni 1999], N. Wood [død], F. Murray, B. Schmidt, S. Demetriades		
5. marts	9. møde i EIRO's styringsudvalg	Bruxelles
7.-8. oktober	10. møde i EIRO's styringsudvalg samt møde for de nationale centre	Dublin
DEBAT- OG DISKUSSIONSAKTIVITETER		
Møder i bestyrelsen og grupperne (0001)		
12. februar	Forretningsudvalg	Bruxelles
25.-26. marts	Bestyrelse	Dublin
28. maj	Forretningsudvalg	Bruxelles
23.-24. juni	Regeringsgruppe	Dublin
24.-25. juni	Arbejdsgivergruppe	Dublin
5.-6. juli	Arbejdstagergruppe	Dublin
9. juli	Forretningsudvalg	Bruxelles
24. september	Forretningsudvalg	Bruxelles
11. november	Forretningsudvalgs- og gruppemøde	Dublin
12. november	Bestyrelse	Dublin
Møder i Ekspertudvalget (0002)		
6.-7. juli	Ekspertudvalg	Dublin
10. november	Ekspertudvalg	Dublin
Udveksling af information med Central- og Østeuropa (0145) - K. O'Kelly, E. Köhler, T. Kauppinen, F. Oliveira, P. Carotenuto, M. Miller		
27.-29. september	Seminar	Dublin
18.-21. oktober	Seminar	Dublin
INFORMATIONS- OG FORMIDLINGS-AKTIVITETER		
Anvendelse af informationskilder vedr. arbejdsmarkedsrelationer i Europa - F. Murray		
25.-27. februar	Fælles workshop for Institutet samt ETUCO og ETUI	Dublin

Bilag 6**Internationale konferencer 1999****Januar**

13-14 Seminar om arbejdsliv 2000 — Arbejdsmiljø og sundhed, (Stockholm), organiseret af det svenske arbejdsmiljøinstitut, Arbetslivsinstitutet. P. Paoli holdt et foredrag med titlen »Working Conditions and OHS Policies« (»Arbejdsforhold og arbejdsmiljø«).

22 Workshop om arbejdsforhold i Europa, (Madrid), organiseret af INSHT (Det nationale arbejdsmiljøinstitut). P. Paoli holdt et foredrag med titlen »Working Conditions in Europe« (»Arbejdsforhold i Europa«).

Februar

4-5 Seminar om institutionelle ændringer inden for EU, (Caen), organiseret af LSCI-CNRS. M. de Nanteuil holdt et foredrag med titlen »Politiques d'emploi et de flexibilité dans le cadre de l'UE« (»Beskæftigelsespolitik og fleksibilitet inden for EU«).

16-17 Seminar om jobskabelse i servicesektoren, (Bruxelles), organiseret af Europa-Kommissionen, DG Beskæftigelse og Sociale Anliggender. (P. Carotenuto)

19 Seminar om nationale handlingplaner (Bruxelles) og redaktionsudvalg for *Transfer*, organiseret af ETUI. (K. O'Kelly)

19-20 Nordflex Seminar vedr. OECD's Flexible Enterprise-project, (Stockholm). T. Kauppinen præsenterede EMU-projektet.

25-26 Work Life 2000 (»Arbejdsliv 2000«), (Bilbao), organiseret af Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur. P. Paoli holdt et foredrag med titlen »Serving the Needs of Policy Makers: Surveys on Working Conditions« (»I de politiske beslutningstageres tjeneste: Undersøgelser af arbejdsforhold«).

28 Konference vedr. Det Europæiske Samarbejdsudvalg, (Bruxelles), organiseret af ETUC. (T. Kauppinen)

Marts

11-12 Konference om arbejde og stress, (Baltimore), organiseret af the American Psychological Association. R. Anderson varetog formandsfunktionen på mødet vedr. »Social policy and absenteeism« (»Socialpolitik og fravær«).

11-13 APA-NIOSH Konference om arbejde, stress og sundhed, (Baltimore), organiseret af the American Psychological Association. P. Paoli holdt to foredrag, »Psychosocial Stressors in the Workplace and their Consequences for Health: The European Dimension« (»Psykosociale stressfaktorer på arbejdspladsen og deres konsekvenser for helbredet: Den europæiske dimension«) samt »Precarious Employment and Health« (»Løse ansættelsesforhold og sundhed«).

12 Kollokvium om »Effets et méfaits de la modernisation dans la crise« (»Virkninger og skadevirkninger af modernisering i krisen«), (Paris), organiseret af ERESMO. M. de Nanteuil holdt et foredrag om »Politiques de qualification en France« (»Kvalifikationspolitikker i Frankrig«).

12-13 4. europæiske CPE-kongres: Ændringer i arbejdsrisici og tilsynsmyndighedernes respons, (Torino), organiseret af Association européenne d'inspecteurs du travail (CPE)/Società nazionale operatori della prevenzione (SNOP). J. Costa præsenterede »How the Work has changed in Europe owing to the Economic Integration: Data and Views« (»Hvorledes den økonomiske integration har ændret arbejdet i Europa: Data og synspunkter«).

30 Konference om Ældning på arbejdspladsen, (Paris), organiseret af

ANVIE. P. Paoli præsenterede »Corporate Policies dealing with an Ageing Workforce« (»Virksomhedspolitikker i forbindelse med en aldrende arbejdsstyrke«).

30 Udvalget om Sociale Anliggender og Beskæftigelse, (Bruxelles), Europa-Parlamentet. F. Oliveira holdt et foredrag med titlen »Jobs in EU Micro Firms« (»Arbejdspladser i meget små virksomheder i EU«).

April

14-15 ETUC Udvalg for Beskæftigelse, (Bruxelles), organiseret af ETUC. M. Latta holdt et foredrag om arbejdsmarkedsmedindflydelse.

15 Det Økonomiske og Sociale Udvalgs konference om »Implementation of Employment Guidelines 1999« (»Gennemførelse af beskæftigelsesretningslinjer 1999«), (Nürnberg). (M. de Nanteuil)

15-16 Europæiske konkurrence om de bedste incitamenter til ligestilling og familiemæssige tiltag i ansættelsesforhold — ligestilling, (Düsseldorf), organiseret af det tyske formandsskab samt DG Beskæftigelse og Sociale Anliggender, Europa-Kommissionen. (M. Latta)

15-17 Kvinder og beslutningstagen: Ligestilling, (Paris), organiseret af DG Beskæftigelse og Sociale Anliggender, Europa-Kommissionen. M. Latta holdt et foredrag. (M. de Nanteuil)

16 Møde om Vejledning vedrørende arbejdsbetinget stress, (Luxembourg), organiseret af Europa-Kommissionen. (J. Costa)

21-23 EURAG-konference, (Graz). Instituttets udstilling. (A. Caomhanach, D. Hirschfeld)

22-23 »Bystyring« (Urban Governance), (Oslo), organiseret af the European Urban Studies Association. R. Anderson holdt et foredrag om Borgerdeltagelse i byfornyelse.

23-24 4. ATD-verdenskonference om vidensudveksling, (Paris). (A. Parent-Thirion)

29-30 Konference om Nye former for arbejdsorganisering og informationssamfundet, (Bruxelles), organiseret af Europa-Kommissionens ADAPT-program. (K.O'Kelly)

30 Workshop vedr. medarbejdereje og medindflydelse, (Bruxelles), organiseret af Federation of Employed Shareholders. (K. O'Kelly)

Maj

5 Workshop om benchmarking-politikker for bæredygtig industriel udvikling for ekspertgruppen om benchmarking, (Bruxelles), organiseret af DG Industri, Europa-Kommissionen (H. Litske)

6-7 Kommissionens rundbordskonference om social integration, (Bruxelles), organiseret af Europa-Kommissionen. (R. Anderson; A. Parent-Thirion)

12-13 Konference i International Harassment Network, (Preston). M. Latta holdt et foredrag om »Good Collective Agreements on Preventing Sexual Harassment at work« (»Gode kollektivaftaler om forebyggelse af seksuel chikane på arbejdspladserne«).

19-20 ISSA europæisk forskningsmøde om social tryghed, (Luxembourg). (R. Anderson)

19-21 Konference om organisationsinitiativer og tjenester i den sociale sektor, (Aachen), organiseret af forbundsministeriet for familieanliggender. (P. Carotenuto).

20-21 Konference om arbejde og velfærd, (Leuven), organiseret af HIVA. R. Anderson og A. Parent-Thirion præsenterede Instituttets arbejde. Instituttets udstilling (A. Caomhanach)

20-22 IREC-konference (Industrial Relations in the European Communities), (Aix-en-Provence). K. O'Kelly præsenterede det igangværende arbejde i

EPOC-undersøgelsen. E. Verborgh deltog i en paneldiskussion.

27-28 Journeys beyond Boundaries (»Rejser hinsides grænser«), (Ballymena), organiseret af Ballymena Partnership. R. Anderson præsenterede Institutets arbejde.

31-2 juni Konference om fremme af sundheden på arbejdspladsen, (Bonn), organiseret af BAU, Dortmund. R. Anderson præsenterede Institutets arbejde.

Juni

2-3 Tematiske netværksgrupper vedrørende overvågning af arbejdsmiljøet, (Bilbao), organiseret af Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur. J. Costa holdt et foredrag om den 3. europæiske undersøgelse om arbejdsvilkår.

7 Konference om arbejdsmarkedets partnere: Indsættelse af handicappede i det almindelige arbejdsmiljø, (Köln), organiseret af ETUC, UNICE, CEEP. J. Costa fremlagde resultaterne af Employment of People with Disabilities in SMEs (Ansættelse af handicappede i SMV'er).

8 Første internationale kursus om miljøstyring og arbejdsmiljø, (Eckerö), organiseret af NIVA, Nordic Institute for Advanced Training in Occupational Health (H. Litske).

9 Seminar om fjernarbejde under den sociale dialog, (Bruxelles), organiseret af DG Beskæftigelse og Sociale Anliggender, Europa-Kommissionen. E. Koehler fremlagde Institutets resultater vedr. fjernarbejde.

14-15 Trends inden for arbejdsmiljø, (Bilbao). (P. Paoli)

15-16 Møde i den internationale gruppe for kvalitet og synlighed i SMV'ers serviceydelser, (Bruxelles), organiseret af det svenske »Forum för småföretagsforskning«, FSF. F. Oliveira holdt et foredrag om »Jobs in EU Microfirms« (»Arbejdspladser i meget små virksomheder i EU«).

15-18 Tredje ministerkonference om miljø og sundhed, (London), organiseret af WHO. H. Litske fremlagde »Economic Incentives for Good Practice in Health and Environment Management« (»Økonomiske incitamenter til god praksis inden for sundheds- og miljøstyring«).

16-19 Seminar for landene i Central-og Østeuropa om beskæftigelsesstrategier til at fremme social samhørighed, (Budapest), organiseret af Europarådet. K.O' Kelly fremlagde »Workplace Productivity and Social Inclusion: The Challenge of Marketing Economy« (»Produktivitet på arbejdspladsen og social integration: den markedsøkonomiske udfordring«) og fungerede som generel rapportør for seminaret.

18 Konference om løsere ansættelsesforhold, (Rom), organiseret af CGIL. P. Paoli præsenterede »Precarious Employment in Europe« (»Løsere ansættelsesforhold i Europa«).

24-25 OECD-seminar om lokale partnerskaber, (Belfast). (R. Anderson)

28-2 juli ETUC-kongres, (Helsinki), organiseret af ETUC. M.Latta holdt et foredrag om overenskomstforhandlinger for ligestilling. (T. Kauppinen, E. Verborgh; M. Latta)

29 Europæisk sommerskole om folkesundhed, (Luxembourg). J. Costa fremlagde resultaterne af projekterne fra den anden europæiske undersøgelse om arbejdsvilkår og arbejdsmiljøpolitik.

Juli

1-2 Udvikling af foranstaltninger mod fattigdom: Forskning i Europa, (Bristol), organiseret af Bristol University. (A. Parent-Thirion)

2 Åbning af den forebyggende tjeneste af den katalanske offentlige administration, (Barcelona). J. Costa fremlagde resultaterne af projekterne fra den anden europæiske undersøgelse om arbejdsvilkår og arbejdsmiljøpolitik.

2-3 Møde i Transfer-redaktionsudvalget, (Helsinki), organiseret af ETUI. (K. O'Kelly)

5 Seminar i Det Fælles Forskningscenter om »Futures«-projektet, (Bruxelles). (R. Anderson)

6 Internationale Socialforsorgsorganisation, brugeres ekspertmøde, (Frankfurt). (R. Anderson)

7-11 4. europæiske gerontologikongres, (Berlin). (R. Anderson)

8-11 11. internationale konference om socioøkonomi, (Madison, USA), organiseret af Society for the Advancement of Socio-Economics. (T. Kauppinen)

12 Alicante Universitets sommerskole, (Alicante). P. Paoli holdt et foredrag om den anden europæiske undersøgelse om arbejdsvilkår.

20 Europæiske arbejdsorganisationsnetværk, (Bruxelles). (E. Verborgh; K. O'Kelly)

28 Møde om Vejledning vedrørende arbejdsbetinget stress, organiseret af Europa-Kommissionen, (Luxembourg). (J. Costa)

August

18-21 Europæiske sociologiske forenings årlige konference, (Amsterdam). M. Latta talte om »Women's Participation in Decision-Making within Industrial Relations Negotiations« (»Kvindes medindflydelse i beslutningstagning i forbindelse med arbejdsmarkedsforhandlinger«) samt om »Strategies to reconcile employment and family/children collective bargaining on flexible working arrangements« (»Strategier til at forene beskæftigelse og familie/børn; overenskomstforhandlinger med fleksible arbejdsordninger«).

25-27 Konference SE99 — Sustainable Entrepreneurship in the 21st Century (»Bæredygtig iværksætterkultur i det 21. århundrede«), (Helsingborg). H. Litske fremlagde »Supporting Sustainable SMEs« (»Støtte til bæredygtige SMV'er«).

September

9 Seminar om »Job Insecurity and Work Intensification« (»Manglende jobsikkerhed samt arbejdsintensivering«), (Cambridge), organiseret af Queen's College ved University of Cambridge (M. de Nanteuil)

9-10 19èmes Journées de l'Association d'Economie Sociale (»19. seminar i den socio-økonomiske forening«), (Paris). (A. Parent-Thirion)

16-17 COST A13 lanceringskonference: Telematik, (Bruxelles), organiseret af Europa-Kommissionen. (A. Parent-Thirion)

22-24 6. symposium om europæisk socialpolitik, (Bonn), organiseret af DG Beskæftigelse og Sociale Anliggender, Europa-Kommissionen og BDA. E. Koehler præsenterede Institutets funktion.

22-24 6. europæiske møde om fjernarbejde og nye arbejdsmetoder, (Århus). (T. Kauppinen).

23 ESRC-konference om forståelse af ændringer i britiske familier og husholdninger, (London). (R. Anderson)

23-25 Comité Français de Service Social et d'Action Sociale — Colloque Européen: une Europe pour Tous (»Den franske komité for sociale tjenester og handling — europæisk kollokvium: ét Europa for alle«), (Lille). (A. Parent-Thirion)

29-1 oktober Verona-initiativet — Ekspertkonference om WHP Investering i sundhed: Retningslinje for beslutningstagning, (Verona). (R. Anderson)

30-1 oktober Ministerkonference om ligestilling og arbejdsmarkedspolitik, (Helsinki), organiseret af det finske formandskab. W. O'Conghaile præsenterede »Aspirations, restrictions and choices — how men and women combine life and work in the EU« (»Forhåbninger, begrænsninger og valg — hvordan mænd og kvinder kombinerer liv og arbejde i EU«), baseret på et foredrag af M. Latta og W. O'Conghaile.

Oktober

1 Bestyrelsesmøde i Oversættelsescentret, (Luxembourg). (E. Verborgh)

5-8 Uafhængigt liv for afhængige ældre, (Helsinki), organiseret af det finske social- og sundhedsministerium. (R. Anderson)

6-10 Konference om arbejdsmønstre og social tryghed, (Limassol), organiseret af Det europæiske institut for social sikring. (P. Carotenuto).

7-8 16. Symposium international du travail et du bien-être (»16. internationale symposium om arbejde og velvære«), (Houthalen) organiseret af Arbejdsministeriet. P. Paoli holdt et foredrag med titlen »Working Conditions in Europe« (»Arbejdsforhold i Europa«).

11-12 Det finske EU-formandsskabs konference om arbejdstidsspørgsmål, (Helsinki). T. Kauppinen holdt et foredrag med titlen »Working Time« (»Arbejdstid«). (M. Latta, M. de Nanteuil)

13 Seminar om arbejdets fremtid, (Bruxelles), organiseret af ETUI. (K.O'Kelly)

13-14 Møde i Transfer-redaktionsudvalget, (Bruxelles), organiseret af ETUI. (K. O'Kelly)

15-16 Première Convention des représentants de la société civile (»Første konference for civilsamfundets repræsentanter«), (Bruxelles), organiseret af ECOSOC. (E. Verborgh)

17-19 The Role of Intermediate Institutions for Social Stability and Democracy (»Melleminstitutionernes rolle for social stabilitet og demokrati«), (Ravello), organiseret af ILO, DG XIII og IPL. H. Krieger holdt et foredrag.

21-22 Konference om indvirkningen af teknologisk innovation på arbejdets organisering, (Oporto), organiseret af Europa-Kommissionen og IDICT. (K. O'Kelly)

21-22 Møde i EWON, (Oporto), organiseret af Europa-Kommissionen. (K. O'Kelly)

26-27 Møde i Europarådets beskæftigelseskomité, (Strasbourg). (K. O'Kelly)

28 Arbejdstids-workshop i »Alliance for Employment« (»Beskæftigelsesalliancen«), (Bonn), organiseret af den tyske regering. E. Kohler holdt et foredrag om Institutets projekt om beskæftigelsesmuligheder.

28-29 »Time in the City« (»Tiden i byen«), (Milano), organiseret af EUXCETER. M. de Nanteuil fungerede som kontaktperson.

November

3-4 Seminar om arbejdsmiljø, (Helsinki), organiseret af det finske arbejdsmiljøinstitut. M. de Nanteuil holdt et foredrag om »Occupational Health and Working conditions in the EU« (»arbejdsmiljø og arbejdsvilkår i EU«).

5-6 Sustainability 2 (»Bæredygtighed 2-konference«), (Helsinki), organiseret af European Consultative Forum on the Environment and Sustainable Development (J. Hurley)

5-6 Enterprise Forum (Genève), organiseret af ILO. (F. Oliveira).

5-7 Seminar om arbejdstid og arbejdsorganisering, (Helsinki), organiseret af NIVA. (M. de Nanteuil).

7-9 Konference om direkte medindflydelse, (Helsingør), organiseret af ETU College (dansk LO). H. Krieger var hovedtaler.

10-11 Konference »Translating and the Computer 21« (»Oversættelse og computeren 21«), (London), organiseret af Aslib. (M. Barreiro, B. Mariacher)

13 Symposium om udvikling og anvendelse af sociologi, som anvendt i lægevidenskaben, (London), Royal Holloway + Redford College. (R. Anderson)

15-16 Work Life 2000 Workshop om jobskabelse, (Bruxelles), organiseret af det svenske arbejdsmiljøinstitut, Arbetslivsinstitutet, og Halmstad Universitet. F. Oliveira holdt et foredrag om »Job Creation and Job Quality in EU Micro

Firms« (»Jobskabelse og arbejdskvalitet i meget små virksomheder i EU«).

15-16 Konference om aktiv alderdom, (Bruxelles), organiseret af DG Beskæftigelse og Sociale Anliggender, Europa-Kommissionen. R. Anderson var hovedtaler: »Hvorfor vi behøver at arbejde længere, og hvordan vi muliggør det«. Instituttets udstilling (T. Renehan, A. Caomhanach)

16-22 Møde i EWON, (Bruxelles), organiseret af Europa-Kommissionen. (K. O'Kelly, E. Verborgh)

16-17 Konference »Localisation Checkpoint '99«: Lokalisering af nye medier: »Udfordring eller mulighed?«, (Dublin), organiseret af University of Limerick. (M. Barreiro, C. Frawley, B. Mariacher)

22-23 Finske formandsskabs konference om finansiering af social tryghed, (Helsinki), (A. Parent-Thirion, P.Carotenuto)

22-23 Bestyrelsesmøde i Arbejdsmiljøagenturet, (Bilbao). (E. Verborgh)

23-24 Europæisk konference om lokale beskæftigelsespartnerskaber, (Århus), organiseret af Europa-Kommissionen, Copenhagen Centre, Århus amt, Århus kommune, Regionsudvalget. Instituttets udstilling (A. Caomhanach, G. Sanchez)

24 Konference om finansiel medindflydelse, (Dublin), organiseret af National Centre for Partnership. (K. O'Kelly)

25 EXSPRO-møde, (Helsinki). A. Parent-Thirion holdt et foredrag om »Koordinering i aktiveringspolitikken vedr. minimumsindkomstmodtagere«.

25-26 Konference om forskning i små virksomheder, (London), organiseret af

European Institute for Advanced Studies in Management. F. Oliveira var kommentator ved den afsluttende session.

26 Kollokvium om »40 ans de sociologie du travail« (»40 års arbejds sociologi«), (Paris), organiseret af IRESCO. (M. de Nanteuil)

29 Udvalget om Sociale Anliggender og Beskæftigelse, Europa-Parlamentet, (Bruxelles). E. Verborgh præsenterede Instituttets arbejde.

December

2 Pressekonference i EU-repræsentationskontoret, (Paris), om ændringerne i arbejdsforhold og styring af en aldrende arbejdsstyrke i Europa. Præsentationer af R. Anderson, P. Paoli.

3 Workshop om lav løn og beskæftigelse, (Paris), organiseret af ETUI. (K. O'Kelly)

4 Møde i Transfer-redaktionsudvalget, (Paris). (K. O'Kelly)

6 Grundlæggende møde i ekspertgruppen mhp. på at skabe en fælles terminologidatabase for EU's institutioner, (Luxembourg), organiseret af Europa-Kommissionen. (M. Barreiro).

6-7 Fælles møde om arbejdsorganisering i Den Europæiske Socialfond og EWON, (Bruxelles), organiseret af Europa-Kommissionen. (K.O'Kelly)

9 Seminar om globalisering and fleksibilitet organiseret af CNRS, (Paris). (M. de Nanteuil)

11-12 EU-netværk om fremme af sundheden på arbejdspladsen, (Helsinki). R. Anderson præsenterede Instituttets seneste og planlagte arbejde.

Bilag 7**Instituttets publikationer**

En komplet oversigt over Instituttets publikationer opdelt efter område forefindes på Instituttets webside på:
<http://www.eurofound.ie>

Beskæftigelse

Deployment of telework in European public administrations
 EN

Economic and monetary union, employment, social conditions and social benefits: A literature survey
 EN

Employment and industrial relations in Europe: Volume 1
 (Udgivet sammen med Kluwer Law International)
 EN

European employment and industrial relations glossary: Luxembourg
 (Udgivet sammen med Sweet and Maxwell)
 EN

European guide for virtual companies: A framework for action (CD-ROM)
 DE/EN

New forms of work (konferencerapport)
 EN

Pacts for employment and competitiveness: Concepts and issues
 EN

Lige muligheder

Illuminating the process. Equal opportunities and collective bargaining in the European Union. Report 4
 DE, FR

Innovative agreements: An analysis. Equal opportunities and collective bargaining in the European Union. Report 3
 EN

Styrkelse og integrering af ligestillingsaspektet mellem mænd og kvinder i alle politikker og aktioner

(mainstreaming) gennem kollektive overenskomstforhandlinger
 ES, DA, DE, EN, FR, IT, NL, PT, FI, SV

Sundhed og velvære

BEST No. 1/1999. Times in the city and quality of life
 EN

Changing labour market conditions and health: A systematic literature review (1993-1998)
 EN

Beskæftigelsesstatus og helbredstilstand (resumé)
 DA, DE, EN, FR, IT, NL, PT, FI, SV

Making workplaces accessible: A guide to the integration of disabled people into industrial workplaces (cd-rom)
 EN

New approaches to improve the health of a changing workforce
 EN

Precarious employment and health-related outcomes in the European Union
 EN

Medindflydelse

Employment through flexibility: Squaring the circle - Findings from the EPOC survey
 EN

EMU and the implications for industrial relations: A select bibliographic review
 EN

Negotiating European works councils: An analysis of agreements under article 13
 DE, FR, EN

Participating on equal terms? The gender dimensions of direct participation in organisational change
 EN

Participating on equal terms? The gender dimensions of direct participation in organisational change (resumé)
 ES, DE, EN, FR, IT

Useful but unused: Group work in Europe — Findings from the EPOC survey

EN

Useful but unused: Group work in Europe (resumé)

ES, DE, EN, FR, IT

Social samhørighed

Active strategies for an ageing workforce (konferencerapport)

EN

Aktive strategier til fordel for den aldrende arbejdsstyrke og befolkningen generelt (resumé)

ES, DA, DE, EL, EN, FR, IT, NL, PT, FI, SV

Employment, family and community activities: A new balance for women and men

EN

Linking welfare and work

EN

Local community involvement: A handbook for good practice

EN, FR

Managing an ageing workforce: A guide to good practice

ES, EN, FR, FI

Partnerships, participation, investment, innovation: Meeting the challenge of distressed urban areas (konferencerapport)

EN

Bæredygtig udvikling

Design for integration (cd-rom)

EN

Le développement durable dans les espaces ruraux et côtiers: Expériences et propositions françaises

FR

Economic instruments for sustainable development: Improving the external and working environments. Part 1

EN

Participation in rural development

EN

Design for sustainable development: Practical examples of SMEs

EN

Sustainable development: Practical initiatives for policy makers and the social partners

DE EN FR

The role of the social partners in sustainable development (konferencerapport)

EN

Sustainability in rural and coastal areas: The role and impact of infrastructure in rural and coastal areas

EN

Sustainability in coastal zones: The human element in social, economic and environmental aspects. Focus on the Mediterranean basin

EN

Training for sustainable development: Report on a European seminar

EN

Training in environmental management: Industry and sustainability

EN

Det Europæiske Observationsorgan for Arbejdsmarkedsrelationer (EIRO)

EIRO annual review 1998

EN

EIRObserver 1/99-6/99

EN

Generelt

Communiqué 1/99-10/99

EN/FR

Årsberetning 1998

ES, DA, DE, EN, FR, IT, NL, PT, FI, SV

Arbejdsprogram for 1999

ES, DA, DE, EL, EN, FR, IT, NL, PT, FI, SV

Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene

Årsberetning for 1999

Luxembourg: Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer

2000 – 48 sider – 21 x 29,7 cm

ISBN 92-828-9514-9

BELGIQUE/BELGIË
Jean De Lannoy
Avenue du Roi 202/Koningslaan 202
B-1190 Bruxelles/Brussel
Tél. (32-2) 538 43 08
Fax (32-2) 538 08 41
E-mail: jean.de.lannoy@infoboard.be
URL: http://www.jean-de-lannoy.be

**La librairie européenne/
De Europese Boekhandel**
Rue de la Loi 244/Wetstraat 244
B-1040 Bruxelles/Brussel
Tél. (32-2) 295 26 39
Fax (32-2) 735 08 60
E-mail: mail@libeurop.be
URL: http://www.libeurop.be

Moniteur belge/Belgisch Staatsblad
Rue de Louvain 40-42/Leuvenseweg 40-42
B-1000 Bruxelles/Brussel
Tél. (32-2) 552 22 11
Fax (32-2) 511 01 84

DANMARK
J. H. Schultz Information A/S
Herstedvang 10-12
DK-2620 Albertslund
Tlf. (45) 43 63 23 00
Fax (45) 43 63 19 69
E-mail: schultz@schultz.dk
URL: http://www.schultz.dk

DEUTSCHLAND
Bundesanzeiger Verlag GmbH
Vertriebsabteilung
Amsterdamer Straße 192
D-50735 Köln
Tel. (49-221) 97 66 80
Fax (49-221) 97 66 82 78
E-Mail: vertrieb@bundesanzeiger.de
URL: http://www.bundesanzeiger.de

ΕΛΛΑΔΑ/GREECE
G. C. Eleftheroudakis SA
International Bookstore
Panepistimiou 17
GR-10564 Athina
Tel. (30-1) 331 41 80/1/2/3/4/5
Fax (30-1) 323 98 21
E-mail: elebooks@netor.gr

ESPAÑA
Boletín Oficial del Estado
Trafalgar, 27
E-28071 Madrid
Tel. (34) 915 38 21 11 (Libros),
Tel. 913 84 17 15 (Suscrip.)
Fax (34) 915 38 21 21 (Libros),
Fax 913 84 17 14 (Suscrip.)
E-mail: clientes@com.boe.es
URL: http://www.boe.es

Mundi Prensa Libros, SA
Castelló, 37
E-28001 Madrid
Tel. (34) 914 36 37 00
Fax (34) 915 75 39 98
E-mail: libreria@mundiprensa.es
URL: http://www.mundiprensa.com

FRANCE
Journal officiel
Service des publications des CE
26, rue Desaix
F-75727 Paris Cedex 15
Tél. (33) 140 58 77 31
Fax (33) 140 58 77 00
URL: http://www.journal-officiel.gouv.fr

IRELAND
Government Supplies Agency
Publications Section
4-5 Harcourt Road
Dublin 2
Tel. (353-1) 661 31 11
Fax (353-1) 475 27 60

ITALIA
Licosa SpA
Via Duca di Calabria, 1/1
Casella postale 552
I-50125 Firenze
Tel. (39) 055 64 83 1
Fax (39) 055 64 12 57
E-mail: licosa@ftbcc.it
URL: http://www.ftbcc.it/licosa

LUXEMBOURG
Messageries du livre SARL
5, rue Raiffeisen
L-2411 Luxembourg
Tél. (352) 40 10 20
Fax (352) 49 06 61
E-mail: mail@mdl.lu
URL: http://www.mdl.lu

NEDERLAND
SDU Servicecentrum Uitgevers
Christoffel Plantijnstraat 2
Postbus 20014
2500 EA Den Haag
Tel. (31-70) 378 98 80
Fax (31-70) 378 97 83
E-mail: sdu@sdu.nl
URL: http://www.sdu.nl

ÖSTERREICH
**Manz'sche Verlags- und
Universitätsbuchhandlung GmbH**
Kohlmarkt 16
A-1014 Wien
Tel. (43-1) 53 16 11 00
Fax (43-1) 53 16 11 67
E-Mail: bestellen@manz.co.at
URL: http://www.manz.at/index.htm

PORTUGAL
Distribuidora de Livros Bertrand Ld.ª
Grupo Bertrand, SA
Rua das Terras dos Vales, 4-A
Apartado 60037
P-2700 Amadora
Tel. (351-1) 495 90 50
Fax (351-1) 496 02 55

Imprensa Nacional-Casa da Moeda, EP
Rua Marquês Sá da Bandeira, 16-A
P-1050 Lisboa Codex
Tel. (351-1) 353 03 99
Fax (351-1) 353 02 94
E-mail: del.incm@mail.telepac.pt
URL: http://www.incm.pt

SUOMI/FINLAND
**Akateeminen Kirjakauppa/
Akademiska Bokhandeln**
Keskuskatu 1/Centralgatan 1
P/L/PB 128
FIN-00101 Helsinki/Helsingfors
P./tfn (358-9) 121 44 18
F./fax (358-9) 121 44 35
Sähköposti: akatilius@akateeminen.com
URL: http://www.akateeminen.com

SVERIGE
BTJ AB
Traktorvägen 11
S-221 82 Lund
Tfn (46-46) 18 00 00
Fax (46-46) 30 79 47
E-post: btjeu-pub@btj.se
URL: http://www.btj.se

UNITED KINGDOM
The Stationery Office Ltd
International Sales Agency
51 Nine Elms Lane
London SW8 5DR
Tel. (44-171) 873 90 90
Fax (44-171) 873 84 63
E-mail: ipa.enquiries@theso.co.uk
URL: http://www.the-stationery-office.co.uk

ÍSLAND
Bokabud Larusar Blöndal
Skólavörðustíg, 2
IS-101 Reykjavík
Tel. (354) 551 56 50
Fax (354) 552 55 60

NORGE
Swets Norge AS
Østenjoveien 18
Boks 6512 Etterstad
N-0606 Oslo
Tel. (47-22) 97 45 00
Fax (47-22) 97 45 45

SCHWEIZ/SUISSE/SVIZZERA
Euro Info Center Schweiz
c/o OSEC
Stampfenbachstraße 85
PF 492
CH-8035 Zürich
Tel. (41-1) 365 53 15
Fax (41-1) 365 54 11
E-mail: eics@osec.ch
URL: http://www.osec.ch/eics

BÄLGARIJA
Euopress Euromedia Ltd
59, blvd Vitosha
BG-1000 Sofia
Tel. (359-2) 980 37 66
Fax (359-2) 980 42 30
E-mail: Milena@mbox.cit.bg

ČESKÁ REPUBLIKA
ÚSIS
NIS-prodejna
Havelkova 22
CZ-130 00 Praha 3
Tel. (420-2) 24 23 14 86
Fax (420-2) 24 23 11 14
E-mail: nkposp@dec.nis.cz
URL: http://usiscr.cz

CYPRUS
**Cyprus Chamber of Commerce and
Industry**
PO Box 1455
CY-1509 Nicosia
Tel. (357-2) 66 95 00
Fax (357-2) 66 10 44
E-mail: demetrap@ccci.org.cy

EESTI
**Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Estonian
Chamber of Commerce and Industry)**
Toom-Kooli 17
EE-0001 Tallinn
Tel. (372) 646 02 44
Fax (372) 646 02 45
E-mail: einfo@koda.ee
URL: http://www.koda.ee

HRVATSKA
Mediatrade Ltd
Pavla Hatza 1
HR-10000 Zagreb
Tel. (385-1) 481 94 11
Fax (385-1) 481 94 11

MAGYARORSZÁG
Euro Info Service
Európa Ház
Margitsziget
PO Box 475
H-1396 Budapest 62
Tel. (36-1) 350 80 25
Fax (36-1) 350 90 32
E-mail: euroinfo@mail.mata.v.hu
URL: http://www.euroinfo.hu/index.htm

MALTA
Miller Distributors Ltd
Malta International Airport
PO Box 25
Luqa LQA 05
Tel. (356) 66 44 88
Fax (356) 67 67 99
E-mail: gwirth@usa.net

POLSKA
Ars Polona
Krakowskie Przedmiescie 7
Skr. pocztowa 1001
PL-00-950 Warszawa
Tel. (48-22) 826 12 01
Fax (48-22) 826 62 40
E-mail: ars_pol@bevy.hsn.com.pl

ROMÂNIA
Euromedia
Str. G-ral Berthelot Nr 41
RO-70749 Bucuresti
Tel. (40-1) 315 44 03
Fax (40-1) 314 22 86

ROSSIYA
CCEC
60-letiya Oktyabrya Av. 9
117312 Moscow
Tel. (7-095) 135 52 27
Fax (7-095) 135 52 27

SLOVAKIA
Centrum VTI SR
Nám. Slobody, 19
SK-81223 Bratislava
Tel. (421-7) 54 41 83 64
Fax (421-7) 54 41 83 64
E-mail: europ@tbt1.sltk.stuba.sk
URL: http://www.sltk.stuba.sk

SLOVENIJA
Gospodarski Vestnik
Dunajska cesta 5
SLO-1000 Ljubljana
Tel. (386) 613 09 16 40
Fax (386) 613 09 16 45
E-mail: europ@gvestnik.si
URL: http://www.gvestnik.si

TÜRKIYE
Dünya Infotel AS
100, Yil Mahallesi 34440
TR-80050 Bagcilar-Istanbul
Tel. (90-212) 629 46 89
Fax (90-212) 629 46 27
E-mail: infotel@dunya-gazete.com.tr

AUSTRALIA
Hunter Publications
PO Box 404
3067 Abbotsford, Victoria
Tel. (61-3) 94 17 53 61
Fax (61-3) 94 19 71 54
E-mail: jpdavies@ozemail.com.au

CANADA
Les éditions La Liberté Inc.
3020, chemin Sainte-Foy
G1X 3V Sainte-Foy, Québec
Tel. (1-418) 658 37 63
Fax (1-800) 567 54 49
E-mail: liberte@mediom.qc.ca

Renouf Publishing Co. Ltd
5369 Chemin Canotek Road Unit 1
K1J 9J3 Ottawa, Ontario
Tel. (1-613) 745 26 65
Fax (1-613) 745 76 60
E-mail: order.dept@renoufbooks.com
URL: http://www.renoufbooks.com

EGYPT
The Middle East Observer
41 Sherif Street
Cairo
Tel. (20-2) 392 69 19
Fax (20-2) 393 97 32
E-mail: mafouda@meobserver.com.eg
URL: http://www.meobserver.com.eg

INDIA
EBIC India
3rd Floor, Y. B. Chavan Centre
Gen. J. Bhosale Marg.
400 021 Mumbai
Tel. (91-22) 282 60 64
Fax (91-22) 285 45 64
E-mail: ebic@giasbm01.vsnl.net.in
URL: http://www.ebicindia.com

ISRAËL
ROY International
41, Mishmar Hayarden Street
PO Box 13056
61130 Tel Aviv
Tel. (972-3) 649 94 69
Fax (972-3) 648 60 39
E-mail: royil@netvision.net.il
URL: http://www.royint.co.il

Sub-agent for the Palestinian Authority:
Index Information Services
PO Box 19502
Jerusalem
Tel. (972-2) 627 16 34
Fax (972-2) 627 12 19

JAPAN
PSI-Japan
Asahi Sanbancho Plaza #206
7-1 Sanbancho, Chiyoda-ku
Tokyo 102
Tel. (81-3) 32 34 69 21
Fax (81-3) 32 34 69 15
E-mail: books@psi-japan.co.jp
URL: http://www.psi-japan.com

MALAYSIA
EBIC Malaysia
Level 7, Wisma Hong Leong
18 Jalan Perak
50450 Kuala Lumpur
Tel. (60-3) 262 62 98
Fax (60-3) 262 61 98
E-mail: ebic-kl@mol.net.my

MÉXICO
Mundi Prensa Mexico, SA de CV
Rio Pánuco No 141
Colonia Cuauhtémoc
MX-06500 Mexico, DF
Tel. (52-5) 533 56 58
Fax (52-5) 514 67 99
E-mail: 101545.2361@compuserve.com

PHILIPPINES
EBIC Philippines
19th Floor, PS Bank Tower
Sen. Gil J. Puyat Ave. cor. Tindalo St.
Makati City
Metro Manila
Tel. (63-2) 759 66 80
Fax (63-2) 759 66 90
E-mail: eccpcom@globe.com.ph
URL: http://www.eccp.com

SRI LANKA
EBIC Sri Lanka
Trans Asia Hotel
115 Sir chittampalam
A. Gardiner Mawatha
Colombo 2
Tel. (94-1) 074 71 50 78
Fax (94-1) 44 87 79
E-mail: ebicsl@itmin.com

THAILAND
EBIC Thailand
29 Vanissa Building, 8th Floor
Soi Chidlom
Ploenchit
10330 Bangkok
Tel. (66-2) 655 06 27
Fax (66-2) 655 06 28
E-mail: ebicbkk@ksc15.th.com
URL: http://www.ebicbkk.org

UNITED STATES OF AMERICA
Bernan Associates
4611-F Assembly Drive
Lanham MD20706
Tel. (1-800) 274 44 47 (toll free telephone)
Fax (1-800) 865 34 50 (toll free fax)
E-mail: query@bernan.com
URL: http://www.bernan.com

ANDERE LÄNDER/OTHER
COUNTRIES/AUTRES PAYS

**Bitte wenden Sie sich an ein Büro Ihrer
Wahl/ Please contact the sales office
of your choice/ Veuillez vous adresser
au bureau de vente de votre choix**

**Office for Official Publications of the
European Communities**
2, rue Mercier
L-2985 Luxembourg
Tel. (352) 29 29-42455
Fax (352) 29 29-42758
E-mail: info.info@opoce.cec.be
URL: http://eur-op.eu.int

Det Europæiske Institut
til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene
Wyattville Road, Loughlinstown, Co. Dublin, Irland
Tlf. (353-1) 204 31 00 Fax (353-1) 282 64 56

KONTORET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS
OFFICIELLE PUBLIKATIONER

L-2985 Luxembourg

ISBN 92-828-9514-9

9 789282 895146